

ΕΤΟΣ
18^ο

ΦΥΛΛΟ 192

ΜΑΡΤΙΟΣ
2026

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ηράκλειο,
Κρήτη

ΕΝΕ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

19^ο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

13-16 Μαΐου
2026

19ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο — Β' Ανακοίνωση

Editorial:

Η Υποναύαρχος (ΥΝ) ε.α., MSc, MPMH, PhD, τ.
Διευθύντρια ΔΝΥ/ΝΝΑ και Γενική Διευθύντρια της
ΑΜΚΕ «ΜΑΝΑ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ», κ. Κωνσταντίνα Ι.
Γαϊτάνου «δίνει Ρυθμό στην Υγεία και αρθρογραφεί:
«Γυναίκα και Νοσηλεύτρια: Από την Ιστορική
Διεκδίκηση στη Σύγχρονη Ταυτότητα Φροντίδας»

3η Πανελλήνια Ενημερωτική Εκστρατεία κατά της ΒΙΑΣ στους Επαγγελματίες Υγείας 2026:
«Μηδενική Ανοχή στη ΒΙΑ!»

Οι προκλήσεις, οι καινοτομίες και η
διεπιστημονική συνεργασία στο επίκεντρο της
4ης Νοσηλευτικής Δερματολογικής Ημερίδας
του Νοσοκομείου «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ»

Το Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας: «Οι Νοσηλεύτες
Εκπαιδεύουν... οι Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ Ζωές»,
παρουσιάστηκε στο 4ο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο
— Χειρουργική Ογκολογία Πεπτικού &
Μεταμοσχεύσεις: «Θεραπευτικές εξελίξεις και
σύγχρονες τεχνικές»

Οι προκλήσεις στην παροχή φροντίδας στις
Υπηρεσίες Υγείας της Κρήτης στο επίκεντρο της
3ης Παγκρήτιας Νοσηλευτικής Διημερίδας

Η καινοτομία και η ενσυναίσθηση
εξισορρόπησαν την τεχνολογία με την
ανθρώπινη επαφή στη νοσηλεία, στις
εργασίες της 6ης Νοσηλευτικής Διημερίδας
Δυτικής Μακεδονίας του Γ.Ν. Πτολεμαΐδας
«ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ»

Κοινωνικές Δράσεις Ε.Ν.Ε.:

Επιστημονικός Τομέας Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας – Κοινωνικής
Νοσηλευτικής: Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας μέσω της Οικογένειας, του
Σχολείου, της Κοινότητας: «Οι Νοσηλεύτες εκπαιδεύουν... οι μαθητές,
οι εκπαιδευτικοί και οι πολίτες ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ»

Οι Νοσηλεύτες «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία και παρουσιάζουν καινοτόμες πρακτικές

Ελένη Κανταράκη: «Παγκόσμια
Ημέρα της Γυναίκας 2026: Η αόρατη
ευθυνη και δύναμη της Γυναίκας»

Ειρήνη Αναστασία Κουτουλογένη: «Παγκόσμια Ημέρα
Νεφρού: Φροντίζοντας τους νεφρούς, στηρίζοντας τον
άνθρωπο και το περιβάλλον»

Παναγιώτα Τσούγια: Παγκόσμια Ημέρα
Νεφρού 2026: «Υγεία των Νεφρών για
όλους: Φροντίζοντας τους ανθρώπους
προστατεύουμε το Περιβάλλον»

Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 2026: «Δικαιώματα — Δικαιοσύνη — Δράση»

Απολύτως επιτυχημένη η επιστημονική εκδήλωση της Δ.Ν.Υ. — Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»
για την Πανευρωπαϊκή Ημέρα κατά της Βίας στους επαγγελματίες υγείας»

Επίσημη παρουσίαση της νέας ψηφιακής πλατφόρμας «Quality for All»
του προγράμματος «Health-ID»

Οι Διευθύνσεις Νοσηλευτικών Υπηρεσιών «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία και παρουσιάζουν καινοτόμες πρακτικές

Η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του
Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» «δίνει» Ρυθμό στην Υγεία
και αρθρογραφεί: Η διαχρονική προσφορά των
Νοσηλευτών στη μάχη κατά της Φυματίωσης και η
ιστορική παρακαταθήκη του Μουσείου «ΣΩΤΗΡΙΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ**ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Βασιλίσσης Σοφίας 47
Τ.Κ. 106 76 Αθήνα,
Τηλ.: 210 3648044
e-mail: info@enne.gr

www.enne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δημήτριος Σκουτέλης / Πρόεδρος Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Τζαννής Πολυκανδριώτης / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Λάμπρος Μπίζας / Αντιπρόεδρος Α' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Μπαλιόζογλου / Αντιπρόεδρος Β' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Τζαννής Πολυκανδριώτης / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Κωνσταντία Μπελαλή / Αναπληρωτής Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Σταύρος Πανόπουλος / Ταμίας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Αβραμίδης / Οργανωτικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Μέλη Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Γεώργιος Αρβανίτης
Ευτυχία Γιάγκου
Παναγιώτης Κοσκινάς
Γεώργιος Κούρτης
Μαρία Κωστίκου
Μιχαήλ Μαντζανάς
Ευάγγελος Ναλμπάντης
Σοφία Τάνη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Γεώργιος Αβραμίδης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ <http://www.enne.gr>

Ιωάννης Μπατής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Δημήτριος Σκουτέλης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

CLEVERMEDIA AE
Κορυτσάς 10
Τ.Κ. 104 47 Αθήνα,
Τηλ.: 210 7247507
e-mail: info@clevermedia.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα

απηχούν τις απόψεις του υπογράφοντος
και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την εφημερίδα.

Χειρόγραφα, δημοσιευμένα ή μή,
δεν επιστρέφονται.

Απαγορεύεται η ανατύπωση
ή εκμετάλλευση μέρους
ή όλου του κειμένου χωρίς
την έγγραφη άδεια του εκδότη.

A**Ισοτίμηση τίτλων σπουδών ΠΕ – ΤΕ
Νοσηλευτικής**

σελ. 03

B**Ενημέρωση ανανέωσης και παραλαβής δελτίων
εισόδου – Υποβολή αιτήσεων για την είσοδο
νέων μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο
(Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού (Αθήνα)**

σελ. 03

Γ**Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε**

σελ. 03

Α

Ισοτίμηση τίτλων σπουδών ΠΕ – ΤΕ Νοσηλευτικής

Η αναστάτωση που έχει προκληθεί τις τελευταίες ημέρες αναφορικά με το υπό διαμόρφωση νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας για την ισοτίμηση τίτλων σπουδών ΠΕ και ΤΕ επιβάλλει μια σαφή, νηφάλια αλλά και αποφασιστική τοποθέτηση.

Με βάση την ανάγνωση του κατατεθέντος σχεδίου, δεν υφίσταται, έως αυτή τη στιγμή καμία διάταξη που να προβλέπει αποκλεισμό των αποφοίτων προ του έτους 2001 από το πεδίο εφαρμογής της ισοτίμησης. Κάθε σχετική αναφορά κινείται στο επίπεδο της φημολογίας και δεν στηρίζεται σε υφιστάμενο κανονιστικό κείμενο.

Ωστόσο και εδώ απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, καθώς η ελληνική νομοθετική πρακτική έχει κατ' επανάληψη καταδείξει ότι ουσιώδεις μεταβολές δύναται να εισαχθούν με τροπολογίες σε προχωρημένο στάδιο της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, ακόμη και την ύστατη στιγμή πριν την ψήφιση. Έτσι το ενδεχόμενο αιφνιδιαστικής εισαγωγής ρύθμισης που θα διαφοροποιεί το καθεστώς των αποφοίτων προ και μετά το 2001 δεν μπορεί να αποκλειστεί.

Μια τέτοια περίπτωση, όμως θα εγείρει ευθέως ζητήματα αντισυνταγματικότητας, καθώς θα προσκρούει τόσο στην αρχή της ισότητας όσο και στην αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης των διοικουμένων. Περαιτέρω, θα δημιουργήσει σοβαρή θεσμική και λειτουργική απορρύθμιση, ιδίως σε επίπεδο ιεραρχίας και διοίκησης, με προφανείς συνέπειες στη συνοχή των υπηρεσιών.

Καθίσταται απολύτως σαφές ότι, εφόσον επιχειρηθεί η εισαγωγή διάταξης που θα εισάγει διακριτική μεταχείριση μεταξύ αποφοίτων προ και μετά του έτους 2001, η αντίδρασή μας θα είναι άμεση, με αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου μέσου.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Β

Ενημέρωση μελών Ε.Ν.Ε. για την υποβολή αιτήσεων για την είσοδο στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού (Αθήνα)

Σε ότι αφορά τις αιτήσεις έκδοσης δελτίου εισόδου για τον Π.Ο.Ν., οι οποίες έχουν κατατεθεί μέχρι και τον Δεκέμβριο 2025, σας ενημερώνουμε ότι έχουν παραληφθεί και προωθούνται σταδιακά στα μέλη της Ε.Ν.Ε.

Λόγω της μεγάλης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την έκδοση ειδικού δελτίου εισόδου των μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού στην Αθήνα, η κατάθεση των αιτήσεων πραγματοποιείται καθημερινά. Οι αιτήσεις συγκεντρώνονται στο τέλος κάθε μήνα και θα κατατίθενται στον Π.Ο.Ν., ώστε να υπάρχει συνεχιζόμενη ροή.

Σε ότι αφορά την ανανέωση των δελτίων εισόδου, σας ενημερώνουμε ότι όσοι κάτοχοι επιθυμούν την έκδοση νέου δελτίου εισόδου, παρακαλούνται να προσκομίσουν στην Γραμματεία της Ε.Ν.Ε. το παλιό δελτίο τύπου μαζί με τα κάτωθι έγγραφα:

Υπεύθυνη δήλωση Π.Ο.Ν., η οποία θα αναγράφει ΑΝΑΝΕΩΣΗ (<https://enne.gr/wp-content/uploads/2024/04/aitisi-pon.pdf>).

Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας του μέλους ή των μελών της οι-

κογένειας.

Βεβαίωση ανανέωσης εγγραφής Ε.Ν.Ε.

Σε ότι αφορά την έκδοση ατομικής κάρτας εισόδου νέων μελών, απαιτούνται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

Υπεύθυνη δήλωση Π.Ο.Ν. (<https://enne.gr/wp-content/uploads/2024/04/aitisi-pon.pdf>).

Δύο έγχρωμες φωτογραφίες ταυτότητας (3εκ. Χ 4 εκ.) του αιτούντος.

Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας του μέλους ή των μελών της οικογένειας.

Βεβαίωση ανανέωσης εγγραφής Ε.Ν.Ε.

Τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία της Ε.Ν.Ε. καθημερινά, είτε δια ζώσης, είτε ταχυδρομικώς, (Ταχ. Δ/ση: Βασιλίσσης Σοφίας 47, Τ.Κ.: 106 76 Αθήνα, 2ος όροφος).

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Γ

Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε.

α. Κολλέγιο René Descartes – Ε.Ν.Ε.: Ειδικό πακέτο προνομιικών διδάκτρων στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του Κολλεγίου: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/%ce%ba%ce%bf%ce%bb%ce%bb%ce%ad%ce%b3%ce%b9%ce%bf-rene-descartes-%ce%b5-%ce%bd-%ce%b5-%ce%b5%ce%b9%ce%b4%ce%b9%ce%ba%cf%8c-%cf%80%ce%b1%ce%ba%ce%ad%cf%84%ce%bf-%cf%80%cf%81%ce%bf%ce%bd/

β. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού Ε.Κ.Ε.Μ.Σ. (Χαϊδάρη, Αττικής), <https://enne.gr/nea/25252>

γ. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού Ε.Κ.Ε.Μ.Σ. (Νομός Αττικής), https://enne.gr/nea/deltia_tipou/24697

δ. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Διδυμότειχου & στα Παραρτήματα Ορεστιάδας & Σουφλίου, <https://enne.gr/nea/24756>

ε. Παροχή έκπτωσης 10% για αγορές σε είδη ορόφου από τις ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε., https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/23256

ηστ Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Θεσσαλονίκης: <https://enne.gr/nea/18965>

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

19ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο – Β΄ Ανακοίνωση

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στη Β΄ ανακοίνωση του 19ου Πανελληνίου Επιστημονικού και Επαγγελματικού Νοσηλευτικού Συνεδρίου της ΕΝΕ, επιτρέψτε μου να μιλήσω λίγο πιο χαμηλόφωνα, εκεί που ακούγεται η αλήθεια της δουλειάς μας.

Η Νοσηλευτική, όσο κι αν την περιβάλλουμε με πρωτόκολλα, τεκμήρια και δείκτες ποιότητας, έχει έναν παλμό που δεν ορίζεται από καμία επιτροπή, αλλά από τον παλμό του ανθρώπου που στέκεται δίπλα στο συνάνθρωπο και μας ενώνει. Αυτόν που μας έκανε να διαλέξουμε έναν δρόμο όπου η παρουσία έχει μεγαλύτερη δύναμη από τις λέξεις.

Είναι αυτός που μας οδηγεί σήμερα στο Ηράκλειο, σ' ένα συνέδριο που απλώνει χώρο για γνώση, αλλά και για εκείνη τη σιωπή που κουβαλά η εμπειρία.

Το Ηράκλειο θα φιλοξενήσει φέτος ένα συνέδριο που δεν εκπροσωπεί απλώς έναν επιστημονικό θεσμό αλλά τη διαδρομή μιας ολόκληρης κοινότητας που, παρά τις δυσκολίες, δεν έπαψε ποτέ να υπηρετεί με ακεραιότητα, γνώση και βαθιά αφοσίωση τον άνθρωπο. Κάθε χρόνο, μέσα από τον συλλογικό μας διάλογο, επιβεβαιώνουμε πως η Νοσηλευτική δεν είναι μόνο επάγγελμα αλλά μια συνεχής δέσμευση να είμαστε παρόντες εκεί όπου η ανάγκη συναντά την ελπίδα.

Εκεί, ανάμεσα σε εισηγήσεις και δεδομένα, θα συναντηθεί ξανά η ουσία της Νοσηλευτικής:

Η λεπτή τέχνη του να βλέπεις, να προσέχεις, ν' αντέχεις και να προσφέρεις λίγο περισσότερο απ' όσο φαίνεται στα χαρτιά.

Η ΕΝΕ συνεχίζει να διεκδικεί το θεσμικό κύρος του κλάδου, να υπερασπίζεται τις ανάγκες των Νοσηλευτών, να κρατά ανοιχτή τη συζήτηση με την Πολιτεία. Αλλά η πραγματική μας δύναμη βρίσκεται σε ό,τι δεν γράφεται εύκολα. Βρίσκεται σε εκείνα τα μικρά, αθόρυβα θαύματα που παράγονται καθημερινά στις κλινικές, στα Κέντρα Υγείας, στις ΜΕΘ, στα ΤΕΠ, στις δομές όπου το χέρι μας γίνεται γέφυρα.

Σας προσκαλώ να είστε παρόντες, όχι μόνο για να καταθέσετε τη γνώση σας, αλλά για να θυμηθούμε όλοι μαζί γιατί αξίζει να επιμένουμε: Γιατί η Νοσηλευτική, ακόμη και στις πιο δύσκολες στιγμές της, κρατά μέσα της μια υπόσχεση φωτός.

**Ο Πρόεδρος της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος
Δημήτριος Σκουτέλης**

**13-16
Μαΐου
2026**Ηράκλειο,
Κρήτη**19^ο**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά και αίσθημα ευθύνης σας καλωσορίζω, εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής, στο κορυφαίο επιστημονικό γεγονός της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στο Ηράκλειο Κρήτης από τις 13 έως τις 16 Μαΐου 2026.

Το ετήσιο Συνέδριο της Ε.Ν.Ε. αποτελεί έναν σταθερό θεσμό συνάντησης, ανταλλαγής γνώσης και εμπειριών, αλλά και έναν χώρο ουσιαστικού επιστημονικού προβληματισμού για το παρόν και το μέλλον της Νοσηλευτικής στη χώρα μας. Η Ε.Ν.Ε., ως το θεσμοθετημένο Επιμελητήριο των Νοσηλευτών, έχει τον κρίσιμο ρόλο της επιστημονικής κατοχύρωσης, της ρύθμισης και της συνεχούς προαγωγής της Νοσηλευτικής ως αυτόνομης επιστήμης και επαγγέλματος υγείας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Συνέδριό μας, φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα ανοιχτό και δυναμικό πεδίο επιστημονικού διαλόγου, παρουσίασης ερευνητικών δεδομένων, καλών πρακτικών και καινοτόμων προσεγγίσεων, που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των ασθενών, των επαγγελματιών υγείας και του συστήματος υγείας συνολικά.

Η Οργανωτική Επιτροπή, σε δημιουργική συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή και την Τοπική Οργανωτική Επιτροπή, εργάζεται με συνέπεια και συλλογικό πνεύμα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός συνεδρίου υψηλών προδιαγραφών, το οποίο θα διασφαλίζει τόσο την επιστημονική ποιότητα, όσο και την άρτια διοργάνωση, σύμφωνα με τα πρότυπα διεθνών επιστημονικών συνεδρίων.

Η επιλογή του Ηρακλείου Κρήτης ως τόπου διεξαγωγής δεν είναι τυχαία. Το Ηράκλειο συνδυάζει σύγχρονες συνεδριακές υποδομές, ακαδημαϊκή δυναμική και τη γνωστή κρητική φιλοξενία, δημιουργώντας το κατάλληλο περιβάλλον για έναν γόνιμο και ουσιαστικό επιστημονικό διάλογο, αλλά και για την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των συναδέλφων από όλη την Ελλάδα και όχι μόνο.

Με την πεποίθηση ότι το Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος στο Ηράκλειο Κρήτης θα αποτελέσει ένα σημείο αναφοράς για την επιστημονική κοινότητα και μια ευκαιρία ουσιαστικής συνάντησης και συνεργασίας, σας περιμένουμε όλες και όλους να συμμετάσχετε σε αυτήν τη σημαντική διοργάνωση.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής
Γεώργιος Αβραμίδης

19^οΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΗράκλειο,
Κρήτη13-16
Μαΐου
2026

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη τιμή και αίσθημα ευθύνης σας καλωσορίζω στο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, που φιλοξενείται φέτος στο Ηράκλειο της Κρήτης. Έναν τόπο διαχρονικά συνδεδεμένο με τη γνώση, τη διακίνηση ιδεών και την ικανότητα προσαρμογής σε μεταβαλλόμενες συνθήκες στοιχεία που αποτελούν και σήμερα βασικές προϋποθέσεις για το μέλλον της Νοσηλευτικής.

Η πραγματοποίηση του συνεδρίου συνιστά κάθε φορά μια ουσιαστική ευκαιρία αποτίμησης του παρόντος και επανατοποθέτησης του επαγγέλματός μας απέναντι στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας όχι ως μια τυπική επιστημονική συνάντηση, αλλά ως ζωντανό πεδίο διαλόγου, προβληματισμού και προσανατολισμού για τη Νοσηλευτική του αύριο.

Η Νοσηλευτική, διεθνώς και στη χώρα μας, βρίσκεται σε φάση μετασχηματισμού. Οι μεταβολές στα συστήματα υγείας, η δημογραφική γήρανση, η αύξηση των χρόνιων νοσημάτων, οι ανισότητες στην υγεία, καθώς και η ταχύτατη εξέλιξη της γνώσης και της τεχνολογίας, δεν αφήνουν περιθώρια για στασιμότητα. Το επάγγελμά μας καλείται να προσαρμοστεί δυναμικά, όχι μόνο για να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις, αλλά και για να συμβάλει ενεργά στη διαμόρφωσή τους.

Ο μετασχηματισμός αυτός δεν αφορά αποκλειστικά τις δομές ή τα εργαλεία της φροντίδας. Αφορά πρωτίστως τους ίδιους τους επαγγελματίες. Την εξέλιξη των ρόλων μας, τη διεύρυνση των πεδίων άσκησης της Νοσηλευτικής, την ενίσχυση της επιστημονικής τεκμηρίωσης και τη συγκρότηση μιας σύγχρονης επαγγελματικής ταυτότητας που συνδυάζει κλινική επάρκεια, ηγεσία, κοινωνική ευθύνη και προσαρμοστικότητα.

Ο νοσηλευτής του σήμερα και ακόμη περισσότερο του αύριο δεν περιορίζεται σε έναν μονοδιάστατο ρόλο. Λειτουργεί ως κλινικός επιστήμονας, ως συντονιστής φροντίδας, ως σύνδεσμος του συστήματος υγείας με την κοινότητα και ως ενεργός παράγοντας στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. Οι πολλαπλές εφαρμογές της Νοσηλευτικής, από το νοσοκομείο και την πρωτοβάθμια φροντίδα έως την πρόληψη, την εκπαίδευση, την έρευνα και τη χάραξη πολιτικών υγείας, αναδεικνύουν τη στρατηγική σημασία του επαγγέλματος για την κοινωνία.

Σε αυτό το πλαίσιο, η προσαρμογή στις δυναμικές αλλαγές της εποχής δεν αποτελεί απειλή, αλλά ευκαιρία. Ευκαιρία για ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, ενίσχυση της επαγγελματικής αυτονομίας και ουσιαστική συμμετοχή στη λήψη

**13-16
Μαΐου
2026**Ηράκλειο,
Κρήτη**19^ο**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

αποφάσεων που επηρεάζουν την ποιότητα και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας. Η Νοσηλευτική δεν ακολουθεί παθητικά τις εξελίξεις, έχει τη δυνατότητα και την ευθύνη να τις καθοδηγεί.

Το επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου έχει σχεδιαστεί με αυτή τη φιλοσοφία. Στόχος του είναι η σύνδεση της γνώσης με την πράξη, η ανάδειξη σύγχρονων προσεγγίσεων στη φροντίδα και η ενίσχυση του επιστημονικού διαλόγου γύρω από τον ρόλο της Νοσηλευτικής στο σύγχρονο σύστημα υγείας και στην κοινωνία.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η ενεργή συμμετοχή τόσο των νέων συναδέλφων όσο και των έμπειρων επαγγελματιών. Ο διάλογος μεταξύ γενεών αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη συνέχεια, τη συνοχή και τη βιώσιμη εξέλιξη του επαγγέλματος.

Εύχομαι οι εργασίες του συνεδρίου να αποτελέσουν αφετηρία ουσιαστικών προβληματισμών, γόνιμων συνεργασιών και νέων προσεγγίσεων που θα ενισχύσουν τον επιστημονικό, επαγγελματικό και κοινωνικό ρόλο της Νοσηλευτικής. Σε μια εποχή διαρκών αλλαγών, η Νοσηλευτική αποδεικνύει ότι μπορεί να προσαρμόζεται, να εξελίσσεται και να ηγείται.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής

Αθανάσιος Π. Νούσης

13-16
Μαΐου
2026

Ηράκλειο,
Κρήτη

19^ο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- ▶ Γeronτολογική Νοσηλευτική
- ▶ Δeοντολογία – Βιοηθική
- ▶ Δερματολογική Νοσηλευτική
- ▶ Δημόσια Υγεία & Επιδημιολογία
- ▶ Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
- ▶ Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
- ▶ Επείγουσα Νοσηλευτική
- ▶ Καρδιολογική Νοσηλευτική
- ▶ Κοινωνική Νοσηλευτική
- ▶ Νευρολογική Νοσηλευτική
- ▶ Νεφρολογική Νοσηλευτική
- ▶ Νομικά & Επαγγελματικά θέματα
- ▶ Νοσηλευτική Ενδοσκοπήσεων
- ▶ Νοσηλευτική Αναισθησιολογίας
- ▶ Νοσηλευτική Αποκατάστασης
- ▶ Νοσηλευτική Εκπαίδευση και Μεθοδολογία της Νοσηλευτικής Έρευνας
- ▶ Νοσηλευτική Λοιμώξεων
- ▶ Νοσηλευτική μαζικών καταστροφών
- ▶ Νοσηλευτική ΜΕΘ
- ▶ Νοσηλευτική Μητρότητας – Γυναικολογική Νοσηλευτική
- ▶ Νοσηλευτική Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας
- ▶ Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας
- ▶ Ογκολογική Νοσηλευτική
- ▶ Παθολογική Νοσηλευτική
- ▶ Παιδιατρική/Παιδοχειρουργική Νοσηλευτική
- ▶ Πληροφορική της Υγείας
- ▶ Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- ▶ Σχολική Νοσηλευτική Γενικής Παιδείας & Ειδικής Αγωγής
- ▶ Χειρουργική Νοσηλευτική

19^οΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΗράκλειο,
Κρήτη13-16
Μαΐου
2026

ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Προθεσμία υποβολής εργασιών: **Κυριακή 15 Μαρτίου 2026**

Υποβολή Περίληψης μέσω της Ηλεκτρονικής Φόρμας στην Ιστοσελίδα του Συνεδρίου

Η περίληψη εργασίας μπορεί να υποβληθεί on-line μέσα από την ιστοσελίδα του Συνεδρίου www.enne2026.gr.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ

- ▶ Περιλήψεις οι οποίες υποβάλλονται μετά τη λήξη της προθεσμίας και περιλήψεις οι οποίες αποστέλλονται με φαξ ή ταχυδρομικώς **ΔΕΝ** θα γίνονται αποδεκτές.
- ▶ Κάθε σύνεδρος μπορεί να **υποβάλλει έως τέσσερις (4) εργασίες ως κύριος συγγραφέας** και μπορεί να **συμμετάσχει το πολύ σε πέντε (5) εργασίες**.
- ▶ Ένας τουλάχιστον εκ των συγγραφέων που συμμετέχουν σε μία εργασία θα πρέπει **ταυτόχρονα με την αποστολή της περίληψής** του να τακτοποιεί οικονομικά και την **εγγραφή** του στο Συνέδριο (μπορείτε να βρείτε τη φόρμα δελτίου εγγραφής στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου). Σε αντίθετη περίπτωση, η εργασία θα απορρίπτεται.
- ▶ Μετά την παραλαβή της περίληψης της εργασίας σας, η γραμματεία του Συνεδρίου θα αποστείλει, εντός διαστήματος πέντε ημερών, βεβαίωση παραλαβής στον υπεύθυνο αλληλογραφίας. Σε περίπτωση μη παραλαβής της σχετικής βεβαίωσης εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, παρακαλούμε επικοινωνήστε με τη γραμματεία του Συνεδρίου στο τηλέφωνο 210 5244760.
- ▶ Τα **αποτελέσματα αξιολόγησης** των περιλήψεων θα αποσταλούν ηλεκτρονικώς στους υπευθύνους για την αλληλογραφία συγγραφείς, έως τη **Παρασκευή 10 Απριλίου 2026**.
- ▶ Μετά την ημερομηνία λήξης υποβολής περιλήψεων (15/03/2026), δε θα γίνεται αποδεκτή η απόσυρση των εργασιών.
- ▶ Εφόσον κατατεθεί η εργασία, διορθώσεις θα γίνονται δεκτές μόνο εφόσον ζητηθεί από την Επιστημονική Επιτροπή κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης.
- ▶ Εφόσον ζητηθούν αλλαγές από την Επιστημονική Επιτροπή και οι συγγραφείς δεν απαντήσουν στις προτάσεις εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, η επιστημονική επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα μη ένταξης της εργασίας στον ηλεκτρονικό φάκελο των περιλήψεων και της μη ένταξής της στο τελικό επιστημονικό πρόγραμμα.
- ▶ Η συγγραφική ομάδα η οποία αναγράφεται στην περίληψη είναι απολύτως υπεύθυνη για το περιεχόμενο αυτής και η υποβολή της ταυτόχρονα αποτελεί και δήλωση των συμμετεχόντων ότι το περιεχόμενο δεν εμπεριέχει στοιχεία λογοκλοπής.

13-16
Μαΐου
2026

Ηράκλειο,
Κρήτη

19^ο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΥΒΡΙΔΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το 19^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, **θα διεξαχθεί με φυσική παρουσία συνέδρων και ταυτόχρονη διαδικτυακή μετάδοση των δύο κεντρικών αιθουσών (υβριδικός τρόπος).**

Τόπος: **Ηράκλειο Κρήτης**

Ξενοδοχείο: **Aquila Atlantis Hotel & Capsis Astoria Hotel**

Χρόνος: **13/5 – 16/5/2026**

Εφαρμογή Συνεδρίου: **Let's Congress**

(διαθέσιμη για download σε android και ios software)

Μέσω της εφαρμογής είναι δυνατή η διαδικτυακή παρακολούθηση του συνεδρίου, **η εγγραφή-απεγγραφή στα κλινικά φροντιστήρια (δια ζώσης παρακολούθηση)** στο πεδίο PERSONAL → SELECT SESSION θα είναι διαθέσιμα τα κλινικά φροντιστήρια.

Επιπλέον, μέσω της εφαρμογής LET'S CONGRESS δίνεται η δυνατότητα

- ▶ να έχετε άμεσα το προσωπικό σας QR (PERSONAL → MY QR)
- ▶ να υποβάλλετε σε πραγματικό χρόνο την ερώτησή σας προς τους ομιλητές,
- ▶ να ενημερωθείτε για το χρόνο παρακολούθησής σας (PERSONAL → MY TIME),
- ▶ να ενημερωθείτε για τις κρατήσεις σας διαμονή-μετακίνηση (PERSONAL → OTHER INFO)
- ▶ να ενημερωθείτε για τυχόν τροποποιήσεις του επιστημονικού προγράμματος σε πραγματικό χρόνο
- ▶ να ενημερωθείτε και να αξιολογήσετε τα sessions τα οποία έχετε παρακολουθήσει
- ▶ να αξιολογήσετε το συνέδριο και
- ▶ να παραλάβετε το πιστοποιητικό παρακολούθησής σας.

19^οΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΗράκλειο,
Κρήτη13-16
Μαΐου
2026

Σημαντικές Ημερομηνίες

Ημερομηνίες Συνεδρίου: **13/5 – 16/05/2026**

Λήξη Προθεσμίας Υποβολής Εργασιών: **15 Μαρτίου 2026**

Ενημέρωση Αποδοχής Εργασιών: **10 Απριλίου 2026**

Λήξη Προθεσμίας αποστολής παρουσιάσεων e-Poster: **20 Απριλίου 2026**

Λήξη Προθεσμίας Αποστολής Πλήρους Κειμένου για βράβευση Εργασίας: **24 Απριλίου 2026**

Λήξη Προθεσμίας υποβολής Κλινικών φροντιστηρίων, Στρογγυλών Τραπεζών και Διαλέξεων: **15 Μαρτίου 2026**

Λήξη δεύτερης περιόδου Εγγραφών: **Έως & τη διεξαγωγή του συνεδρίου**

Γλώσσα

Η επίσημη γλώσσα του Συνεδρίου είναι η ελληνική.

Μοριοδότηση

Το Συνέδριο μοριοδοτείται από την Ε.Ν.Ε. με 23 Μονάδες Συνεχιζόμενης Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το Ν. 3252/2004, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν.4272/2014.

Οπτικοακουστικά μέσα

Όλες οι αίθουσες είναι εξοπλισμένες με:

- ▶ Data video projector
- ▶ Ηλεκτρονικό υπολογιστή
- ▶ Οθόνη Προβολής
- ▶ Laser pointer
- ▶ Μικρόφωνα
- ▶ Χρονόμετρο

Έκθεση

Εκθεσιακός χώρος θα λειτουργεί όλες τις ημέρες του Συνεδρίου κατά τις ώρες των εργασιών του Συνεδρίου.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έλθουν σε επαφή με τη Γραμματεία του Συνεδρίου για περισσότερες πληροφορίες, στην ηλεκτρονική διεύθυνση exhibition@enne2026.gr ή στο τηλέφωνο: 210 5244760.

Αναλυτικές πληροφορίες: <https://enne2026.gr/>

Editorial

Η Υποναύαρχος (ΥΝ) ε.α., MSc, MMPH, PhD, τ. Διευθύντρια ΔΝΥ/ΝΝΑ και Γενική Διευθύντρια της ΑΜΚΕ «ΜΑΝΑ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ», κ. Κωνσταντίνα Ι. Γαϊτάνου «δίνει Ρυθμό στην Υγεία και αρθρογραφεί: «Γυναίκα και Νοσηλεύτρια: Από την Ιστορική Διεκδίκηση στη Σύγχρονη Ταυτότητα Φροντίδας»

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας δεν αποτελεί απλώς μια εορταστική υπενθύμιση, αλλά μια ημέρα μνήμης, αναγνώρισης και διεκδίκησης. Αποτελεί ένα σημείο αναστοχασμού για τη διαδρομή της γυναίκας μέσα στον χρόνο, μια διαδρομή που χαρακτηρίζεται από αγώνες, περιορισμούς, αλλά και σημαντικές κοινωνικές και επαγγελματικές κατακτήσεις.

Η γυναίκα υπήρξε διαχρονικά φορέας ζωής, φροντίδας και δημιουργίας, επηρεάζοντας βαθιά τη δομή και την εξέλιξη των κοινωνιών. Στο σύγχρονο περιβάλλον, καλείται να ανταποκριθεί σε πολλαπλούς ρόλους, συνδυάζοντας την επαγγελματική της ταυτότητα με την προσωπική της ζωή, διεκδικώντας ταυτόχρονα ισότητα, σεβασμό και ενεργό συμμετοχή.

Στον χώρο της υγείας, η παρουσία της γυναίκας αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς αποτελεί τη βασική δύναμη του ανθρώπινου δυναμικού. Η νοσηλευτική, ως επιστήμη και επάγγελμα, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη γυναίκα ταυτότητα, όχι μόνο ιστορικά αλλά και ουσιαστικά, καθώς ενσωματώνει στοιχεία φροντίδας, ενσυναίσθησης και ανθρωποκεντρικής προσέγγισης. Η έννοια «γυναίκα και νοσηλεύτρια» δεν αποτελεί απλώς έναν επαγγελματικό προσδιορισμό, αλλά μια σύνθετη ταυτότητα, όπου η επιστημονική γνώση συναντά τη βαθιά ανθρώπινη ανάγκη για φροντίδα και υποστήριξη. Η νοσηλεύτρια δεν περιορίζεται στην εκτέλεση τεχνικών πράξεων, αλλά συμβάλλει ενεργά στη διαμόρφωση της θεραπευτικής σχέσης, προσδίδοντας νόημα και ποιότητα στη φροντίδα.

Η ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής αναδεικνύει τον καθοριστικό ρόλο της γυναίκας, από τη συμβολή της Florence Nightingale έως τη συγκρότηση οργανωμένων νοσηλευτικών σωμάτων στην Ελλάδα, όπως το Σώμα Αξιωματικών Αδελφών Νοσοκόμων το 1946. Ωστόσο, η επαγγελματική πορεία της γυναίκας στον χώρο αυτό δεν υπήρξε χωρίς περιορισμούς. Ιδιαίτερα χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Αξιωματικού Νοσηλεύτριας, η οποία για πολλά χρόνια καλούνταν να υπηρετήσει υπό αυστηρούς θεσμικούς και κοινωνικούς κανόνες που επηρέαζαν όχι μόνο την επαγγελματική αλλά και την προσωπική της ζωή. Στο πλαίσιο αυτό, με το Νομοθετικό Διάταγμα 2976/1954 επετράπη ο γάμος για τις Αξιωματικούς Νοσηλεύτριες, διατηρώντας ωστόσο την απαγόρευση τεκνοποίησης, γεγονός που αποτυπώνει τη διάκριση ανάμεσα στην επαγγελματική αποστολή και τον οικογενειακό ρόλο της γυναίκας εκείνης της περιόδου.

Η ουσιαστική μεταβολή επήλθε με το Νομοθετικό Διάταγμα 475/1970, με το οποίο επιτράπηκε η τεκνοποίηση, σηματοδοτώντας την αναγνώριση της μητρότητας ως αναφαίρετου δικαιώματος της γυναίκας και ενισχύοντας τη δυνατότητα συνύπαρξης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. Η σταδιακή άρση αυτών των περιορισμών αποτέλεσε σημαντική τομή στην ιστορική εξέλιξη της θέσης της γυναίκας στη νοσηλευτική. Η θεσμοθέτηση δικαιωμάτων που σχετίζονται με την κύηση, την ανατροφή τέκνων και την εργασιακή προστασία της μητρότητας σηματοδότησε τη μετάβαση από ένα πρότυπο αυτοθυσίας σε ένα πρότυπο ισότητας και αναγνώρισης της γυναίκας ως ολοκληρωμένης επαγγελματικής και κοινωνικής οντότητας.

Σήμερα, σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ., οι γυναίκες αποτελούν περίπου το 70% του παγκόσμιου ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της υγείας, γεγονός που τις καθιστά βασικό πυλώνα των συστημάτων υγείας. Παρά τη σημαντική αυτή πα-

ρουσία, εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες, ιδιαίτερα σε επίπεδο ηγετικών θέσεων και λήψης αποφάσεων. Η σύγχρονη γυναίκα νοσηλεύτρια καλείται να διαχειριστεί έναν πολυδιάστατο ρόλο, συνδυάζοντας την επιστημονική επάρκεια με την προσωπική της ζωή, χωρίς πλέον να καλείται να επιλέξει μεταξύ των δύο, αλλά να τα συνθέσει δημιουργικά. Η νοσηλευτική εργασία χαρακτηρίζεται από έντονη συναισθηματική εμπλοκή. Η έννοια της συναισθηματικής εργασίας αναφέρεται στη διαχείριση και ρύθμιση των συναισθημάτων στο πλαίσιο της επαγγελματικής σχέσης με τον ασθενή. Η γυναίκα νοσηλεύτρια καλείται να διατηρεί ενσυναίσθηση, ψυχραιμία και υποστηρικτική στάση ακόμη και σε συνθήκες υψηλού στρες, διαχειριζόμενη καθημερινά τον πόνο, την ασθένεια και την απώλεια. Η αόρατη αυτή διάσταση της φροντίδας αποτελεί βασικό στοιχείο της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά ταυτόχρονα συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο επαγγελματικής εξουθένωσης, όπως αναγνωρίζεται από τον Π.Ο.Υ.

Παράλληλα, η γυναίκα νοσηλεύτρια διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της θεραπευτικής σχέσης, μέσω της επικοινωνίας, της ενεργητικής ακρόασης και της ενσυναίσθησης. Η παρουσία της δεν περιορίζεται στην εκτέλεση καθηκόντων, αλλά επεκτείνεται στη δημιουργία ενός πλαισίου εμπιστοσύνης και ασφάλειας για τον ασθενή. Στο πλαίσιο αυτό, η φροντίδα αναδεικνύεται ως μια δυναμική και διαπροσωπική διαδικασία, όπου η επιστημονική γνώση συνδυάζεται με την ανθρώπινη επαφή. Παράλληλα, η σύγχρονη γυναίκα νοσηλεύτρια αναλαμβάνει ολοένα και περισσότερο ηγετικό και διοικητικό ρόλο, συμβάλλοντας στη λήψη αποφάσεων, στον συντονισμό των ομάδων υγείας και στη διαμόρφωση ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος, ιδιαίτερα σε απαιτητικά και σύνθετα υγειονομικά πλαίσια.

Συνοψίζοντας, η έννοια «γυναίκα και νοσηλεύτρια» συμπυκνώνει μια διαδρομή εξέλιξης, μετάβασης και ενδυνάμωσης. Από τους περιορισμούς του παρελθόντος έως τις σύγχρονες κατακτήσεις, η γυναίκα νοσηλεύτρια αποτελεί σήμερα θεμελιώδη παράγοντα της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας. Ενσωματώνει την επιστημονική γνώση με την ανθρωποκεντρική προσέγγιση, λειτουργεί σε περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων και καλείται να ανταποκριθεί σε πολλαπλές προκλήσεις. Παράλληλα, μέσα από την άσκηση διοίκησης και την ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων, συμβάλλει ενεργά στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των

επαγγελματιών υγείας και στη διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας της φροντίδας. Η αναγνώριση της συμβολής της δεν αποτελεί μόνο ζήτημα ισότητας, αλλά ουσιαστική προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα των σύγχρονων συστημάτων υγείας

Βιβλιογραφία:

Mann, S., & Cowburn, J. (2005). Emotional labour and stress within mental health nursing. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 12(2), 154–162.

World Health Organization. (2019). Burn-out an occupational phenomenon.

World Health Organization. (2020). State of the World's Nursing 2020.

United Nations. (2020). International Women's Day background.

World Economic Forum. (2023). Global Gender Gap Report.

Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ). Στατιστικά στοιχεία απασχόλησης υγειονομικού προσωπικού.

Υπουργείο Υγείας. Εκθέσεις ανθρώπινου δυναμικού υγείας

Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 2026: «Δικαιώματα – Δικαιοσύνη – Δράση»

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας αποτελεί κάθε έτος την ημερομηνία σταθμό, τόσο για να τιμήσουμε τους αγώνες των γυναικών για την πλήρη επίτευξη της ισότητας των φύλων, όσο και για να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας ως κοινωνία απέναντι στα δικαιώματα των γυναικών. Η φετινή θεματολογία: «Δικαιώματα – Δικαιοσύνη – Δράση», απαιτεί άμεση κινητοποίηση για την άρση όλων των εμποδίων στην ίση δικαιοσύνη και στην μεροληπτική νομοθεσία, στην ενίσχυση της νομικής προστασίας κατά των επιβλαβών πρακτικών και κοινωνικών κανόνων οι οποίοι διαβρώνουν τα δικαιώματα των γυναικών.

Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε. κανένα έθνος δεν έχει κλείσει τα νομικά κενά μεταξύ ανδρών και γυναικών. Αυτή τη στιγμή, οι γυναίκες έχουν μόνο το 64% των νόμιμων δικαιωμάτων που κατέχουν οι άνδρες παγκοσμίως. Σε θεμελιώδεις τομείς της ζωής, όπως η εργασία, τα χρήματα, η ασφάλεια, η οικογένεια, η περιουσία, η κινητικότητα, οι επιχειρήσεις και η συνταξιοδότηση, ο νόμος συστηματικά θέτει τις γυναίκες σε μειονεκτική θέση.

Σε ότι αφορά το νοσηλευτικό επάγγελμα, το οποίο αποτελείται στην πλει-

οψηφία του από το γυναικείο φύλλο τιμούμε καθημερινά το έργο των Νοσηλευτριών, αναγνωρίζοντας την προσφορά τους προς το Εθνικό Σύστημα Υγείας και προς τους πολίτες. Αποτελούν παραδείγματα ήθους, αλληλεγγύης, αλtruισμού και μέσα από την επαγγελματική και επιστημονική τους ακεραιότητα επιτυγχάνουν την ανάδειξη της ηγετικής τους προσωπικότητας, εξισορροπώντας αδιαμφισβήτητα τις όποιες κοινωνικές ανισότητες μεταξύ των δύο φύλων.

Το νοσηλευτικό επάγγελμα ανέκαθεν έδειχνε το δρόμο της ισότητας των φύλων χωρίς διακρίσεις και στο ίδιο πλαίσιο θα συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για να διασφαλίσουμε ένα κοινωνικό και εργασιακό περιβάλλον πλήρους ισότητας και ίσων ευκαιριών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

3η Πανελλήνια Ενημερωτική Εκστρατεία κατά της ΒΙΑΣ στους Επαγγελματίες Υγείας 2026: «Μηδενική Ανοχή στη ΒΙΑ!»

Στο πλαίσιο της Πανευρωπαϊκής Ημέρας κατά της Βίας προς τους επαγγελματίες υγείας, η Ε.Ν.Ε. υλοποιεί την 3η Πανελλαδική ενημερωτική εκστρατεία, ώστε οι πολίτες να κατανοήσουν, να σεβαστούν και να προστατέψουν το έργο των επαγγελματιών υγείας, εξαλείφοντας κάθε μορφή βίας.

Κάθε μορφή βίας είναι καταδικαστέα, δεν έχει θέση στις Υπηρεσίες Υγείας και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να είναι ανεκτή και να εξηγείται «ως μέρος της δουλειάς». Δυστυχώς όμως η βία στους χώρους παροχής φροντίδας υγείας αποτελεί μια πραγματικότητα, καθώς σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, έως και το 62% των εργαζομένων στον τομέα της υγείας έχουν βιώσει βία στον χώρο εργασίας τους, με την λεκτική κακοποίηση (58%) να είναι η πιο κοινή μορφή μη σωματικής βίας, ακολουθούμενη από τις απειλές (33%) και την σεξουαλική παρενόχληση (12%). Επιπλέον η βία δεν έχει μόνο αρνητικό αντίκτυπο στην ψυχολογική και σωματική ευεξία του προσωπικού υγειονομικής περίθαλψης, αλλά επηρεάζει και τη κίνησή των επαγγελματιών υγείας για εργασία, υπονομεύοντας κατά συνέπεια τόσο την παροχή υγειονομικής περίθαλψης, όσο και την ποιότητα της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

Οι διεθνείς οργανισμοί συστήνουν οι παρεμβάσεις για την πρόληψη της βίας κατά των εργαζομένων στον τομέα της υγείας να επικεντρώνονται σε στρατηγικές για την καλύτερη διαχείριση βίαιων ασθενών και επισκεπτών υψηλού κινδύνου και στη διασφάλιση της φυσικής ασφάλειας των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης.

Στη χώρα μας προσφάτως λήφθηκαν νομοθετικά μέτρα κατά της βίας στους χώρους παροχής Υπηρεσιών Υγείας, ωστόσο κρίνεται αναγκαίο να υπάρξουν ακόμη περισσότερες ενέργειες τόσο σε επίπεδο πολιτικών υγείας, όσο και σε επίπεδο κοινωνικών δράσεων ευαισθητοποίησης, ώστε να υπάρχει μηδενική ανοχή στη βία, σε όλες τις εκφάνσεις της, να αυξηθεί η ενσυναίσθηση των πολιτών απέναντι στο έργο των επαγγελματιών υγείας.

Η Ε.Ν.Ε. προασπίζοντας την ασφάλεια των Νοσηλευτών αλλά και όλων των επαγγελματιών υγείας, μέσα από παρεμβάσεις της προς τους αρμόδιους φορείς επιδιώκει την διαμόρφωση ενός ισχυρού νομοθετικού πλαισίου για όλους όσους εμπλέκονται σε περιστατικά βίας κατά των επαγγελματιών υγείας.

Επιπλέον απευθύνουμε τα εύσημα στις Διοικήσεις των Νοσοκομείων και στις Διευθύνσεις Νοσηλευτικών υπηρεσιών για την υποδειγματική συνεργασία και την συμμετοχή τους στην 3η Πανελλαδική Ενημερωτική Εκστρατεία κατά της βίας στους επαγγελματίες υγείας, όπου ως Νοσηλευτές στείλαμε ένα ηχηρό μήνυμα τόσο προς τους αρμόδιους φορείς, όσο και προς τους πολίτες να προστατέψουν το έργο μας, ώστε να είμαστε ασφαλείς και να προστατεύουμε με την σειρά μας την Δημόσια Υγεία.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Απολύτως επιτυχημένη η επιστημονική εκδήλωση της Δ.Ν.Υ. – Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» για την Πανευρωπαϊκή Ημέρα κατά της Βίας στους επαγγελματίες υγείας»

Στο πλαίσιο της Πανευρωπαϊκής Ημέρας κατά της Βίας προς τους επαγγελματίες υγείας, η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» διοργάνωσε στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Μουσείου ΣΩΤΗΡΙΑ, την επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «Βία στο χώρο της Υγείας», συμμετέχοντας παράλληλα και στην 3η Πανελλαδική Ενημερωτική Εκστρατεία της Ε.Ν.Ε.

Το επιστημονικό πρόγραμμα πλαισιώθηκε από στοχευμένες ομιλίες οι οποίες ανέδειξαν με ρεαλιστικό τρόπο όλους τους παράγοντες που προκαλούν την εκδήλωση περιστατικών βίας στις Υπηρεσίες Υγείας και τις ολέθριες συνέπειες που επιφέρουν στη σωματική – ψυχική υγεία των επαγγελματιών υγείας και στις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας, όπου αθροιστικά έχουν αρνητικό αποτύπωμα στην ποιότητα της φροντίδας των ασθενών. Από την αναγνώριση των περιστατικών ενδο-οικειογενούς βίας στα Τ.Ε.Π. έως την αθέατη βία που βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, διαπιστώνεται ότι ως επαγγελματίες υγείας έχουμε σημαντικό ρόλο στην έγκαιρη αναγνώριση των περιστατικών και ακόμη πιο σημαντικό ρόλο στην προστασία τους, ώστε να αισθάνονται ασφάλεια στις Υπηρεσίες Υγείας.

Επιπλέον αναδείχθηκε ο κρίσιμος ρόλος των Γραφείων Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών/τριών Υπηρεσιών Υγείας για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των διαδικασιών αναφοράς βίαιων και επιθετικών συμπεριφορών, αλλά και οι διαδικασίες και οι αρμόδιοι φορείς, οι οποίοι βρίσκονται στη διάθεση των επαγγελματιών υγείας και των πολιτών, ώστε από κοινού να θέσουμε στέρεα θεμέλια για τον περιορισμό της βίας στο ελάχιστο, δείχνοντας όλοι μαζί: «ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ ΣΤΗ ΒΙΑ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. απευθύνει τα εύσημα προς στη Διοίκηση του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», στον Διευθυντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας κ. Γεώργιο Κούρτη και στα στελέχη του για την υποδειγματική διοργάνωση της επιστημονικής εκδήλωσης και για την συμμετοχή τους στην 3η Πανελλαδική Ενημερωτική Εκστρατεία της Ε.Ν.Ε. κατά της Βίας στους επαγγελματίες υγείας, δηλώνοντας αρωγός στο έργο τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Επίσημη παρουσίαση της νέας ψηφιακής πλατφόρμας «Quality for All» του προγράμματος «Health-IQ»

Στις 03 Μαρτίου 2026 πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Υγείας η εκδήλωση του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη (ΠΟΥ/Ευρώπης) για την επίσημη παρουσίαση της νέας ψηφιακής πλατφόρμας «Quality for All» του προγράμματος «Health-IQ», παρουσία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας, του Περιφερειακού Διευθυντή του ΠΟΥ/Ευρώπης, Dr. Hans Kluge, και του επικεφαλής του Γραφείου του ΠΟΥ/Ευρώπης για την Ποιότητα της Φροντίδας και την Ασφάλεια των Ασθενών, João Breda.

Καθώς η ποιότητα της φροντίδας και η ασφάλεια των ασθενών δεν αποτε-

λούν θεωρητικές έννοιες, αλλά ουσιαστικούς και κρίσιμους παράγοντες για την έκβαση της υγείας των πολιτών όταν αναζητούν φροντίδα, θα πρέπει το Εθνικό Σύστημα Υγείας να είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στις ανάγκες τους, αποπνέοντας εμπιστοσύνη και σεβασμό. Η αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας σε όλα τα επίπεδα παροχής φροντίδας αποτελεί τον κύριο παράγοντα εξέλιξης του Εθνικού Συστήματος Υγείας και απαιτεί μια γενικευμένη μεταρρύθμιση, η οποία ήδη λαμβάνει χώρα στις Υπηρεσίες Υγείας πανελλαδικά.

Η νέα ψηφιακή πλατφόρμα: «Quality for All» του προγράμματος: «Health-IQ»

έρχεται να συνδράμει καθοριστικά, ώστε οι ασθενείς να βρίσκονται στο επίκεντρο της φροντίδας και παράλληλα να υπάρχουν μετρήσιμα δεδομένα για την πραγματική ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, όχι μόνο σε επίπεδο οικονομικών δεικτών, αλλά και σε επίπεδο που θα επιτρέπει σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να είναι σε θέση να αξιολογούν τεκμηριωμένα το σύστημα υγείας σε πανελλαδικό και σε τοπικό – περιφερειακό επίπεδο με πάρα πολύ μεγάλη λεπτομέρεια, με απώτερο σκοπό τη συνεχιζόμενη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Παράλληλα με την επίσημη παρουσίαση της ψηφιακής πλατφόρμας «Quality for All», ο Περιφερειακός Διευθυντής του ΠΟΥ/Ευρώπης, Dr Hans Kluge, ανακοίνωσε και την επίσημη αναγνώριση τριών Συνεργαζόμενων Κέντρων του ΠΟΥ στην Ελλάδα:

Κέντρο Συνεργασίας του ΠΟΥ για τη Διαχείριση και Αξιολόγηση Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού, Ινστιτούτο Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Επιστημονικό Πάρκο Πατρών.

Κέντρο Συνεργασίας του ΠΟΥ για την Ποιότητα της Φροντίδας και τις Ανθρωποκεντρικές Πολιτικές Υγείας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Κέντρο Συνεργασίας του ΠΟΥ για το Ανθρώπινο Δυναμικό για την Υγεία και

την Ποιότητα στις Υπηρεσίες Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Κέντρο Διαχείρισης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Σκοπός των Κέντρων Συνεργασίας είναι να παρέχουν στρατηγική τεχνική τεχνογνωσία και να λειτουργούν ως σημεία αναφοράς για την ανταλλαγή γνώσης, εκπαίδευσης και καινοτομίας, τα οποία θα συμβάλουν στην προώθηση της ποιότητας της φροντίδας και στην ενίσχυση της απόδοσης των συστημάτων υγείας στην Ευρωπαϊκή Περιφέρεια.

Ως Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος συχαίρουμε το Υπουργείο Υγείας, το Περιφερειακό Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη και όλους τους Εθνικούς Φορείς για όλες τις στοχευμένες ενέργειες και δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε την άριστη συνεργασία, ώστε η ποιότητα και η ασφάλεια να αποτελούν απτή πραγματικότητα για κάθε ασθενή, σε κάθε πλαίσιο παροχής φροντίδας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Οι προκλήσεις, οι καινοτομίες και η διεπιστημονική συνεργασία στο επίκεντρο της 4ης Νοσηλευτικής Δερματολογικής Ημερίδας του Νοσοκομείου «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ»

Την Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026, η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ» διοργάνωσε σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Τομέα Δερματολογικής Νοσηλευτικής της Ε.Ν.Ε., την 4η Νοσηλευτική Δερματολογική Ημερίδα με θέμα: «Προκλήσεις, Καινοτομίες

και Διεπιστημονική Συνεργασία», στο Αμφιθέατρο του Νοσοκομείου, η οποία τελούσε υπό την αιγίδα της Ε.Ν.Ε.

Η θεματολογία της ημερίδας ήταν άκρως επίκαιρη, αναδεικνύοντας τις προκλήσεις και τις καινοτομίες της Δερματολογικής Νοσηλευτικής, οι οποί-

ες αναπτύσσονται αδιάκοπα και μέσω της διεπιστημονικής συνεργασίας και της ορθής διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, παρέχουν εξειδικευμένη φροντίδα στους ασθενείς. Οι Νοσηλευτές έχοντας ως εφαλτήριο την συνεχιζόμενη νοσηλευτική εκπαίδευση προσαρμόζονται στις νέες προκλήσεις, εξελίσσουν τις κλινικές τους δεξιότητες και το επιστημονικό τους έργο μέσω κλινικών ερευνών, ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως και τεκμηριωμένα στις υγειονομικές ανάγκες των ασθενών, εξελίσσοντας ταυτόχρονα τόσο το νοσηλευτικό επάγγελμα, όσο και το ίδιο το Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. απευθύνει τα εύσημα προς στη Διεύθυνση του Νοσοκομείου «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ», στην Διευθύντρια Νοση-

λευτικής Υπηρεσίας και Πρόεδρο του Επιστημονικού Τομέα Δερματολογικής Νοσηλευτικής κ. Παναγιώτα Χατζή, στα στελέχη της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας και στα μέλη του Επιστημονικού Τομέα για την υποδειγματική διοργάνωση της επιστημονικής εκδήλωσης, δηλώνοντας αρωγός στο έργο τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Το Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας: «Οι Νοσηλευτές Εκπαιδεύουν... οι Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ Ζωές», παρουσιάστηκε στο 4ο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο – Χειρουργική Ογκολογία Πεπτικού & Μεταμοσχεύσεις: «Θεραπευτικές εξελίξεις και σύγχρονες τεχνικές»

Στο πλαίσιο διεξαγωγής του 4ου Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου – Χειρουργικής Ογκολογίας Πεπτικού & Μεταμοσχεύσεις: «Θεραπευτικές εξελίξεις και σύγχρονες τεχνικές», το οποίο διεξήχθη υπό την αιγίδα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, στην Εθνική Πινακοθήκη, από τις 13 έως τις 15 Μαρτίου 2026, η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος συμμετείχε στις εργασίες της επιστημονικής εκδήλωσης στην ενότητα: «Οι πρώτες βοήθειες στη διδασκαλία και την εφαρμογή», με την ομιλία του Γενικού Γραμματέα κ. Τζαννής Πολυκανδριώτη με θέμα: «Οι Πρώτες Βοήθειες στη διδασκαλία και την εφαρμογή – Ποιους και πότε πρέπει να εκπαιδεύσουμε?».

Την άκρως σημαντική θεματική ενότητα συντόνιζαν ο κ. Νικόλαος Αρκαδόπουλος (Καθηγητής Χειρουργικής, Διευθυντής, Δ' Χειρουργική Κλινική, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.), ο κ. Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής Εντατικολογίας και Πνευμονολογίας, Διευθυντής Πανεπιστημιακής ΜΕΘ, Γ.Ο.Ν.Κ. «Οι Άγιοι Ανάργυροι», Πρόεδρος Τμήματος Νοσηλευτικής Ε.Κ.Π.Α.) και η κ. Μαρία Κούρτη, (RN, MSc., PhD, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Προϊσταμένη Β' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής Ε.Κ.Π.Α., Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ»), ενώ στον σχολιασμό των ομιλιών συμμετείχαν ο κ. Σπυρίδων Στεργιόπουλος (Ομότιμος Καθηγητής Χειρουργικής, Ε.Κ.Π.Α.) και η κ. Άννα Κορομπέλη (Μέλος Ε.Δ.Π. Τμήματος Νοσηλευτικής Ε.Κ.Π.Α., Κλινική Εντατικής Νοσηλείας, Γ.Ο.Ν.Κ. «Οι Άγιοι Ανάργυροι»).

Στις ομιλίες της ενότητας συμμετείχαν η κ. Μαρία Βασιλείου (4ετής Φοιτήτρια Τμήματος Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), ο κ. Θεοφάνης Ροϊδής

(Οικονομολόγος MSc, Διοικητής Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ»), Ο κ. Σπυρίδωνας Παπανικολάου (Ιατρός Γενικός Χειρουργός, Εντατικολόγος, Επείγοντολόγος, Διευθυντής Ε.Σ.Υ., Υπεύθυνος Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας, Ε.Κ.Α.Β.) και η κ. Μαρκέλλα Γρηγοράκου (Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Διδάκτωρ Τμήματος Νοσηλευτικής, Ε.Κ.Π.Α.), όπου ανέδειξαν την κρισιμότητα της εκπαίδευσης όλων των ηλικιακών πληθυσμών στην παροχή πρώτων βοηθειών, αλλά και την συνεχιζόμενη εκπαίδευση και των ίδιων των επαγγελματιών υγείας.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος παρουσιάστηκαν ερευνητικά δεδομένα για την αναγκαιότητα εκπαίδευσης του μαθητικού πληθυσμού και των πολιτών στις πρώτες βοήθειες, τα μελλοντικά οφέλη που προκύπτουν από την συνεχιζόμενη εκπαίδευση του πληθυσμού στις πρώτες βοήθειες και κυρίως ο καθοριστικός – εκπαιδευτικός ρόλος που έχουν όλοι οι επαγγελματίες υγείας για την ορθή εκπαίδευση του πληθυσμού. Ακολούθως παρουσιάστηκε το Πανελλαδικό Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας μέσω του Σχολείου, της Οικογένειας και της κοινότητας: «Οι Νοσηλευτές Εκπαιδεύουν... οι Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ Ζωές», το οποίο διεξάγεται εθελοντικά από την Ε.Ν.Ε., το οποίο συμπληρώνει φέτος 11 χρόνια αδιάλειπτης λειτουργίας, μέσω των Σχολικών Μονάδων, των Ο.Τ.Α. των Διευθύνσεων Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και φορέων του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα. Έχοντας πραγματοποιήσει εκατοντάδες εκπαιδεύσεις πανελλαδικά, οι Νοσηλευτές μεταδίδουν υπεύθυνα τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους προς όλες τις ηλικιακές ομάδες, ώστε όλοι οι συμμετέχοντες να είναι σε θέση να σώζουν ανθρώπινες ζωές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. απευθύνει τα εύσημα προς την Οργανωτική και την Επιστημονική Επιτροπή για την τιμητική πρόσκληση συμμετοχής, δηλώνοντας αρωγός στο έργο τους. Ιδιαίτερως δε, απευθύνει τα εύσημα σε όλους τους Νοσηλευτές και τις Νοσηλεύτριες οι οποίοι-ες στηρίζουν εθελοντικά όλα αυτά τα χρόνια το Πρόγραμμα: «Οι Νοσηλευτές Εκπαιδεύουν... οι Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ Ζωές», πρεσβεύοντας και προβάλλοντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το νοσηλευτικό επάγγελμα και το κοινωνικό έργο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Η καινοτομία και η ενσυναίσθηση εξισορρόπησαν την τεχνολογία με την ανθρώπινη επαφή στη νοσηλεία, στις εργασίες της 6ης Νοσηλευτικής Διημερίδας Δυτικής Μακεδονίας του Γ.Ν. Πτολεμαΐδας «ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ»

Στις 19 & 20 Μαρτίου 2026 διοργανώθηκε από την Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Γ.Ν. Πτολεμαΐδας «ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ», η 6η Νοσηλευτική Διημερίδα Δυτικής Μακεδονίας, με θέμα: «Καινοτομία και Ενσυναίσθηση: Εξισορροπώντας την τεχνολογία με την ανθρώπινη επαφή στη νοσηλεία», η οποία τελούσε υπό την αιγίδα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος.

Η υποδειγματική οργάνωση και το εξαιρετο επιστημονικό πρόγραμμα προσέλκυσε συνολικά 802 Νοσηλευτές και επαγγελματίες υγείας από όλες τις Υπηρεσίες Υγείας της Δυτικής Μακεδονίας, αλλά και από ευρύτερες περιοχές, συνδυάζοντας αρμονικά την παρουσίαση των πιο πρόσφατων ερευνητικών δεδομένων, νέων κλινικών δεξιοτήτων και καινοτόμων πρακτικών σε σχέση με την καθημερινή εφαρμογή τους στην κλινική πράξη. Επιπλέον οι συμμετοχές στα κλινικά φροντιστήρια της επιστημονικής εκδήλωσης ανήλθαν στις 183, επιβεβαιώνοντας για πολλοστή φορά την ανεπτυγμένη κουλτούρα για την συνεχιζόμενη νοσηλευτική εκπαίδευση.

Η συμμετοχή καταξιωμένων ομιλητών από τον ακαδημαϊκό χώρο και τις Υπηρεσίες Υγείας, κατέδειξε την αναγκαιότητα τόσο της διασύνδεσης, όσο και της διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και κυρίως της καθολικής εφαρμογής της ασθενοκεντρικής κουλτούρας προσέγγισης στο συνεχώς εξελισσόμενο Εθνικό Σύστημα Υγείας, όπου κυριαρχεί η ψηφιακή τεχνολογία, η ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και

τείνει να περιοριστεί η ανθρώπινη επαφή στη νοσηλεία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. απευθύνει τα εύσημα προς την Διοίκηση του Γ.Ν. Πτολεμαΐδας «ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ», στην Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας κ. Ευδοξία Γιαννοπούλου και στα στελέχη της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας για την άρτια διοργάνωση της επιστημονικής εκδήλωσης, δηλώνοντας αρωγός στο έργο τους.

Ιδιαίτερως δε συγχαίρει τις Διευθύνσεις Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και στα στελέχη τους, για την ενεργή συμμετοχή τους στις εργασίες της επιστημονικής εκδήλωσης, αποδεικνύοντας ότι η συνεχιζόμενη νοσηλευτική εκπαίδευση αποτελεί προτεραιότητα και κουλτούρα για το σύνολο των Νοσηλευτών, ώστε να ανταποκρίνονται στο ακέραιο και να βρίσκονται μπροστά στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στο ψηφιακό περιβάλλον της παροχής υπηρεσιών υγείας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Οι προκλήσεις στην παροχή φροντίδας στις Υπηρεσίες Υγείας της Κρήτης στο επίκεντρο της 3ης Παγκρήτιας Νοσηλευτικής Διημερίδας

Στις 27 & 28 Μαρτίου 2026, το 5ο Περιφερειακό Τμήμα Κρήτης διοργάνωσε την 3η Παγκρήτια Νοσηλευτική Διημερίδα, στο Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, με θέμα: «Οι προκλήσεις στην παροχή φροντίδας στις Υπηρεσίες Υγείας της Κρήτης», η οποία τελούσε υπό την αιγίδα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος.

Στην επιστημονική εκδήλωση συμμετείχαν νοσηλευτές και επαγγελματίες υγείας από όλες τις υπηρεσίες υγείας της Κρήτης, καθώς επίσης και μέλη Δ.Ε.Π. από την Σχολή Επιστημών Υγείας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, μαζί με φοιτητές Νοσηλευτικής. Οι συμμετοχές ξεπέρασαν τις 280 γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι αφενός η συνεχιζόμενη εκπαίδευση αποτελεί ισχυρό κίνητρο για τους νοσηλευτές κι αφετέρου ότι οι προκλήσεις οι οποίες αναδύονται συνεχώς μέσα στο σύστημα υγείας, αφορούν όλους τους επαγγελματίες υγείας και θα πρέπει από κοινού όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να θέσουμε τις ορθές πολιτικές υγείας, ώστε το σύστημα υγείας να είναι βιώσιμο, με ασθενοκεντρικό προσανατολισμό και προσηλωμένο παράλληλα στην εξασφάλιση της εργασιακής ευημερίας και της επαγγελματικής – επιστημονικής ανάπτυξης των ιδίων των επαγγελματιών υγείας.

Το επιστημονικό πρόγραμμα καθήλωσε τους συμμετέχοντες, καθώς οι εξαιρετικοί ομιλητές μέσα από την παρουσιάσεις τους κράτησαν αμείωτο το ενδιαφέρον, παρουσιάζοντας τόσο τα νεότερα ερευνητικά δεδομένα, όσο και τις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επαγγελματίες υγείας,

με κύριο εκφραστή τους την υποστελέχωση και τις συνοδές παθογένειές της. Η άκρως επίκαιρη θεματολογία του επιστημονικού προγράμματος ενίσχυε την κατάθεση απόψεων, προβληματισμών, προκαλώντας παράλληλα γόνιμες αντιπαραθέσεις, με απώτερο σκοπό την βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες, μέσα στο συνεχώς εξελισσόμενο Εθνικό Σύστημα Υγείας, όπου η ψηφιακή τεχνολογία και η ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής κλινικής άσκησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. απευθύνει τα εύσημα προς το Διοικητικό Συμβούλιο του 5ου Περιφερειακού Τμήματος Κρήτης για την υποδειγματική διοργάνωση, καθώς και σε όλες τις Διευθύνσεις Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου για την ενεργή συμμετοχή τους στις εργασίες της επιστημονικής εκδήλωσης, δηλώνοντας αρωγός στο έργο τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Οι Νοσηλεύτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία...

Ελένη Κανταράκη

Νοσηλεύτρια, MSc, Διοικήτρια Γ.Ν.Ν.Π. «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»: «Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 2026: Η αόρατη ευθύνη και δύναμη της Γυναίκας»

Η ευθύνη για την γυναίκα δεν ήταν ποτέ ρόλος που της δόθηκε. Ήταν πάντα μέσα της. Το κατάλαβα πολύ πριν το διαβάσω σε βιβλία. Το άκουσα. Στους μπαξέδες, από τον παππού μου. «Να είσαι δυνατή στον άνεμο», μου έλεγε. «Θα προσπαθεί να σε μετακινήσει. Αλλά εσύ να σκέφτεσαι εκείνον τον βράχο στο χωράφι... είναι αιώνες εκεί. Αμετακίνητος. Έτσι να είναι η ηθική σου, στα παιδιά που θα κάνεις. Στην κοινωνία που θα βγεις να δουλέψεις».

Και συνέχιζε... «Να τολμάς για το δικό σου. Να γίνεσαι λιοντάρι για τα παιδιά σου. Γιατί, παιδί μου, οι γυναίκες είναι δυνατές. Κοίτα την γιαγιά σου... δεν σταματά να σας φροντίζει. Κοίτα που ανέβηκε ψηλά στην δαμασκηλιά, για να σας κόψει τα καλύτερα δαμάσκηνα. Πάντα θα θέλει να σας δίνει το καλύτερο. Από ψηλά». Τότε δεν ήξερα ότι αυτά τα λόγια θα γίνονταν πυξίδα.

Σήμερα, το καταλαβαίνω αλλιώς. Γιατί η γυναίκα δεν μαθαίνει απλά να έχει ευθύνη. Τη ζει καθημερινά. Αυτό δεν είναι μόνο βίωμα, είναι και επισημονικά καταγεγραμμένο. Έρευνες, δείχνουν ότι οι γυναίκες αναπτύσσουν υψηλά επίπεδα ενσυναίσθησης, συναισθηματικής νοημοσύνης και πολυδιάστατης διαχείρισης καταστάσεων. Ο εγκέφαλος και η ψυχοσύνθεσή τους τις βοηθούν να συνδυάζουν ρόλους, να αντέχουν την πίεση, να φροντίζουν χωρίς να χάνουν την λειτουργικότητά τους. Ζει την ευθύνη όταν φέρνει μια ζωή στον κόσμο. Όταν μεγαλώνει ένα παιδί και προσπαθεί να του δώσει αξίες. Όταν ισορροπεί ανάμεσα στο «πρέπει» και στο «αντέχω». Όταν συνεχίζει, ακόμα κι όταν μέσα της κουράζεται, ψυχικά και σωματικά.

Υπάρχουν γυναίκες ακόμα πιο ξεχωριστές. Μητέρες που μεγαλώνουν παιδιά με ιδιαίτερότητα, μητέρες που φροντίζουν παιδιά με χρόνια νοσήματα, γυναίκες που παλεύουν με προβλήματα υγείας και συνεχίζουν να σηκώνουν ό, τι χρειάζεται για να στηρίξουν τους γύρω τους. Αυτή η καθημερινή μάχη δεν μετριέται σε τίτλους, δεν φαίνεται στις φωτογραφίες επιτυχίας, αλλά είναι η πιο μεγάλη μορφή ηρωισμού. Αόρατη δύναμη είναι η ευθύνη στη δουλειά, στην καριέρα που χτίζει. Σε χώρους που πολλές φορές χρειάζεται να αποδείξει περισσότερα. Σε ευθύνες που δεν της χαρίζονται αλλά τις κερδίζει. Μέσα σε όλα αυτά, καλείται να υπηρετήσει πολυδιάστατους ρόλους.

Να είναι μητέρα, να είναι σύντροφος, να είναι επαγγελματίας, να είναι στήριγμα, να είναι παρούσα. Να είναι... τα πάντα.

Και όμως, συνεχίζει. Και κάπου εδώ, δεν μπορούμε να μην σταθούμε σε εκείνες τις γυναίκες που στέκονται δίπλα στον άνθρωπο στις πιο δύσκολες στιγμές του.

Στις νοσηλεύτριες. Σε εκείνες που κρατούν ένα χέρι όταν όλα μοιάζουν να καταρρέουν. Που δουλεύουν αθόρυβα, με εξάντληση, με ψυχική δύναμη, με αυταπάρνηση. Που δεν προσφέρουν απλά φροντίδα, προσφέρουν αξιοπρέπεια, ελπίδα, παρουσία. Και την ίδια στιγμή, αξίζει να σταθούμε και σε εκείνες τις γυναίκες που ίσως η κοινωνία δεν ανέδειξε ποτέ. Σε εκείνες που δεν έκαναν «καριέρα». Που έμειναν στο σπίτι. Που μεγάλωσαν παιδιά, κράτησαν οικογένειες, στήριξαν ζωές χωρίς να ακουστεί ποτέ το όνομά τους δυνατά. Κι όμως χωρίς εκείνες, τίποτα δεν θα στεκόταν. Γιατί η αξία δεν μετριέται με τίτλους. Μετριέται με το αποτύπωμα που αφήνεις στους ανθρώπους. Και αυτές αυτές οι γυναίκες άφησαν βαθιά αποτυπώματα. Η γιαγιά που ανεβαίνει στη δαμασκηλιά για να δώσει το καλύτερο. Η μητέρα που βάζει τον εαυτό της δεύτερο. Η γυναίκα που δεν ακούστηκε αλλά κράτησε τα πάντα όρθια.

Η γυναίκα δεν διαχειρίζεται την ευθύνη με έπαρση. Την διαχειρίζεται με ενσυναίσθηση. Με φροντίδα. Με μια βαθιά κατανόηση για τον άνθρωπο απέναντί. Αυτή είναι η δική της μορφή ηγεσίας. Ξαν εκείνον τον βράχο στο χωράφι. Αμετακίνητη όταν χρειάζεται. Δυνατή όταν φυσάει. Παρούσα, ακόμα κι όταν κανείς δεν κοιτάζει.

Μπορεί οι εποχές να άλλαξαν. Αλλά η γυναίκα παραμένει πάντα η ίδια δύναμη.

Αυτή που θα ανέβει «ψηλά» για να δώσει το καλύτερο.

Αυτή που θα γίνει λιοντάρι όταν χρειαστεί.

Αυτή που θα συνεχίσει – ακόμα κι όταν όλα γύρω της δοκιμάζουν τις αντοχές της.

Γιατί τελικά δεν είναι ότι της δόθηκε η ευθύνη. Είναι ότι γεννήθηκε για να τη σηκώνει.

Και αυτή είναι η πιο αληθινή ουσία της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας:

Να θυμηθούμε, να αναγνωρίσουμε, να τιμήσουμε. Όχι μόνο εκείνες που φαίνονται. Αλλά κυρίως εκείνες που κράτησαν, και κρατούν, τον κόσμο όρθιο χωρίς να το φωνάζουν.

Δρ. Παναγιώτα Τσούγια

Πρόεδρος Ελληνικής Νεφρολογικής Εταιρείας Νοσηλευτών, π. Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Γ.Ν. Παίδων «Παναγιώτη & Αγλαΐας Κυριακού»: Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού 2026: «Υγεία των Νεφρών για όλους: Φροντίζοντας τους ανθρώπους προστατεύουμε το Περιβάλλον»

Η Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού 2026 εστιάζει στη σύνδεση της υγείας των νεφρών με τη φροντίδα των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος. Το θέμα της φετινής καμπάνιας, «Υγεία των Νεφρών για όλους: Φροντίζοντας τους ανθρώπους προστατεύουμε το Περιβάλλον», αναδεικνύει την ανάγκη υιοθέτησης βιώσιμων πρακτικών στη νεφρολογική φροντίδα.

Η χρόνια νεφρική νόσος αποτελεί σημαντικό πρόβλημα δημόσιας υγείας παγκοσμίως. Παράλληλα, οι θεραπείες υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας, όπως η αιμοκάθαρση και η περιτοναϊκή κάθαρση, αν και σωτήριες για τους ασθενείς, συνδέονται με σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Η Περιβαλλοντική Διάσταση της Αιμοκάθαρσης: Η εξωνεφρική κάθαρση αποτελεί βασική θεραπευτική μέθοδο για ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο τελικού σταδίου (ΧΝΝΤΣ). Ωστόσο, η διαδικασία αυτή απαιτεί σημαντικούς φυσικούς πόρους.

Μια συνεδρία αιμοκάθαρσης μπορεί να καταναλώσει περίπου 300-500 λίτρα νερού της πόλης, και 120-160 λίτρα αποιονισμένου νερού, ενώ το επίσημο αποτύπωμα άνθρακα ανά ασθενή εκτιμάται μεταξύ 4 και 10 τόνων CO₂, ανάλογα με τη μέθοδο θεραπείας.

Οι κύριες περιβαλλοντικές επιπτώσεις της αιμοκάθαρσης περιλαμβάνουν: Υψηλή κατανάλωση νερού

Η παραγωγή του διαλύματος αιμοκάθαρσης απαιτεί μεγάλες ποσότητες νερού, μεγάλο μέρος του οποίου απορρίπτεται.

Ενεργειακή κατανάλωση: Οι μονάδες αιμοκάθαρσης καταναλώνουν σημαντική ηλεκτρική ενέργεια για:

- Τη λειτουργία των μηχανημάτων.
- Τα συστήματα επεξεργασίας νερού.

- Τον κλιματισμό των χώρων.

Παραγωγή ιατρικών αποβλήτων: Η διαδικασία παράγει μεγάλες ποσότητες πλαστικών και αναλώσιμων υλικών (σωλήνες, φίλτρα, σακούλες), τα οποία συχνά χαρακτηρίζονται ως μολυσματικά απόβλητα.

Μετακινήσεις ασθενών: Οι συχνές μετακινήσεις ασθενών προς τις μονάδες αιμοκάθαρσης (συνήθως τρεις φορές εβδομαδιαίως) συμβάλλουν επίσης στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Πράσινη Νεφρολογία και Βιώσιμες Πρακτικές: Η έννοια της «πράσινης νεφρολογίας» (Green Nephrology) προωθεί τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των θεραπειών νεφρικής υποκατάστασης. Βασικές στρατηγικές περιλαμβάνουν:

Διαχείριση αποβλήτων:

- Σωστός διαχωρισμός απορριμμάτων.
- Ανακύκλωση πλαστικών και χαρτιού.
- Χρήση επαναχρησιμοποιήσιμων υλικών όπου είναι ασφαλές.

Μείωση κατανάλωσης νερού: Η χρήση σύγχρονων συστημάτων επεξεργασίας νερού επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση μέρους του απορριπτόμενου νερού.

Ενεργειακή αποδοτικότητα: Η εφαρμογή συστημάτων ανάκτησης θερμότητας και η αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορούν να μειώσουν σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας.

Κατ' οίκον θεραπείες: Η περιτοναϊκή κάθαρση και η κατ' οίκον αιμοκάθαρση παρουσιάζουν μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, καθώς μειώνουν τις μετακινήσεις των ασθενών και τις ανάγκες σε υλικά.

Ρόλος των Νοσηλευτών Νεφρολογίας: Οι Νοσηλεύτες νεφρολογίας δια-

δραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη σύνδεση της ποιοτικής φροντίδας των ασθενών με τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων. Οι βασικές τους δράσεις περιλαμβάνουν:

Διαχείριση αποβλήτων: Οι νοσηλεύτές είναι υπεύθυνοι για τον σωστό διαχωρισμό των απορριμμάτων στο σημείο παραγωγής, μειώνοντας τον όγκο των επικίνδυνων αποβλήτων.

Εξοικονόμηση πόρων: Εφαρμόζουν πρωτόκολλα που βελτιστοποιούν τη χρήση νερού και ενέργειας στη διαδικασία της αιμοκάθαρσης.

Εκπαίδευση ασθενών: Ενημερώνουν τους ασθενείς σχετικά με:

- Τη διαχείριση της νόσου.
- Τις περιβαλλοντικά φιλικές πρακτικές.
- Τις δυνατότητες κατ' οίκον θεραπείας.

Συμμετοχή σε πράσινες πολιτικές υγείας: Η εφαρμογή κατευθυντήριων οδηγιών από διεθνείς οργανισμούς, όπως η EDTNA/ERCA και η European Renal Association, προωθεί την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στη νεφρολογική φροντίδα.

Η Σημασία των Νεφρών για την Υγεία: Οι νεφροί είναι ζωτικά όργανα που βρίσκονται στο οπίσθιο τμήμα της κοιλιακής κοιλότητας και έχουν σχήμα φασολιού. Οι κύριες λειτουργίες τους είναι:

- Φιλτράρουν περίπου 200 λίτρα αίματος ημερησίως.
- Απομακρύνουν τοξίνες και μεταβολικά προϊόντα.
- Ρυθμίζουν την αρτηριακή πίεση.
- Διατηρούν την ισορροπία υγρών και ηλεκτρολυτών.
- Παράγουν σημαντικές ορμόνες όπως ερυθροποιητίνη, ρενίνη, καλσιτριόλη.

Χρόνια Νεφρική Νόσος: Η χρόνια νεφρική νόσος είναι μια συχνά ασυμπτωματική πάθηση που εξελίσσεται προοδευτικά. Τα συμπτώματα εμφανίζονται συχνά όταν έχει ήδη χαθεί σημαντικό ποσοστό της νεφρικής λειτουργίας. Σε παγκόσμιο επίπεδο:

- Περίπου 10% του πληθυσμού πάσχει από χρόνια νεφρική νόσο.
- Πάνω από 2 εκατομμύρια άνθρωποι λαμβάνουν θεραπεία υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας.

Στην Ελλάδα:

- 12.000 ασθενείς υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση.
- 560 σε περιτοναϊκή κάθαρση.
- 3390 έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση νεφρού.

Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας: Η πρόληψη της νεφρικής νόσου αποτελεί βασική προτεραιότητα δημόσιας υγείας. Το εθνικό πρόγραμμα πρόληψης «Προλαμβάνω» παρέχει δωρεάν εξετάσεις σε άτομα ηλικίας 30-70 ετών με παράγοντες κινδύνου όπως αρτηριακή υπέρταση, σακχαρώδη διαβήτη. Οι εξετάσεις περιλαμβάνουν κρεατινίνη αίματος, κρεατινίνη ούρων, EGF, UACR. Παράλληλα, σημαντικά μέτρα πρόληψης είναι η τακτική άσκηση, η υγιεινή διατροφή, ο έλεγχος αρτηριακής πίεσης, η καλή ενυδάτωση, η αποφυγή καπνίσματος, η αποφυγή αλόγιστης χρήσης φαρμάκων.

Συμπεράσματα: Η προστασία της υγείας των νεφρών αποτελεί σημαντική πρόκληση για τα συστήματα υγείας παγκοσμίως. Παράλληλα, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των θεραπειών νεφρικής υποκατάστασης αποτελεί νέο πεδίο δράσης για τους επαγγελματίες υγείας. Η υιοθέτηση πρακτικών πράσινης νεφρολογίας μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος της αιμοκάθαρσης, χωρίς να επηρεάζεται η ποιότητα φροντίδας των ασθενών. Οι Νοσηλεύτές νεφρολογίας βρίσκονται στην πρώτη γραμμή αυτής της προσπάθειας, προωθώντας την εκπαίδευση, την πρόληψη και τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων.

Βιβλιογραφία:

1. **International Society of Nephrology. World Kidney Day Campaign.
2. **European Renal Association. Green Nephrology and Sustainability in Dialysis.
3. **EDTNA/ERCA. Environmental Sustainability Guidelines.
4. Piccoli GB et al. Green nephrology and eco-dialysis: a position statement. Nephrology Dialysis Transplantation.
5. Connor A., Mortimer F., Tomson C. Clinical transformation: the key to green nephrology. Nephron.
6. World Kidney Day Steering Committee. Kidney Health for All.

Ειρήνη Αναστασία Κουτουλογένη, Νοσηλεύτρια, MSc, Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»: «Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού: Φροντίζοντας τους νεφρούς, στηρίζοντας τον άνθρωπο και το περιβάλλον»

Η Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού, που έχει καθιερωθεί να πραγματοποιείται κάθε χρόνο την δεύτερη Πέμπτη του Μαρτίου, αποτελεί μια καλή ευκαιρία να σταθούμε λίγο περισσότερο στη σημασία της φροντίδας των νεφρών μας. Το 2026 γιορτάζεται στις 12 Μαρτίου με το μήνυμα: «Kidney Health for All – Caring for people, Protecting the Planet». Το φετινό σύνθημα δεν αφο-

ρά μόνο την πρόληψη και την θεραπεία της νόσου, αλλά μας αφυπνίζει να σκεφτούμε πιο συνολικά, από την μία την ισότιμη πρόσβαση όλων των ανθρώπων σε υπηρεσίες υγείας και από την άλλη τον τρόπο με τον οποίο η φροντίδα που παρέχουμε επηρεάζει και το περιβάλλον.

Στην καθημερινή πρακτική, συχνά βλέπουμε πόσο εύκολα μπορεί να παραμεληθεί η νεφρική υγεία. Οι νεφροί συμβάλλουν σε βασικές λειτουργίες του οργανισμού, ρυθμίζοντας τα υγρά, απομακρύνοντας άχρηστες και βλαβερές ουσίες και συμβάλλοντας στην ρύθμιση της αρτηριακής πίεσης. Παρ' όλα αυτά, η χρόνια νεφρική νόσος εξελίσσεται πολλές φορές χωρίς την εμφάνιση συμπτωμάτων, με αποτέλεσμα να εντοπίζεται καθυστερημένα.

Δεν είναι λίγες οι φορές που μέσα από την επαφή με τους ασθενείς, διαπιστώνουμε ότι βασικοί παράγοντες κινδύνου, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης και η αρτηριακή υπέρταση, δεν είναι σωστά ρυθμισμένοι ή σε αρκετές περιπτώσεις δεν έχουν καν διαγνωστεί. Αυτό μας δείχνει πόσο σημαντική είναι η πρόληψη αλλά και η σωστή ενημέρωση. Απλές καθημερινές συνήθειες όπως η ισορροπημένη διατροφή, ο περιορισμός αλμυρών τροφίμων και χρήση άλατος, η επαρκής ενυδάτωση και η τακτική παρακολούθηση της υγείας, μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατήρηση της νεφρικής λειτουργίας.

Για να προστατεύσουμε την νεφρική υγεία χρειάζεται όλοι να συνεργαστούμε, κυβερνήσεις, συστήματα υγείας, βιομηχανία και κοινότητες. Η πρόληψη και η έγκαιρη ανίχνευση της νόσου είναι ζωτικής σημασίας, όπως και η ισότιμη πρόσβαση σε μεταμοσχεύσεις, που βελτιώνει την ζωή των ασθενών και μειώνει την ανάγκη για αιμοκάθαρση. Ταυτόχρονα η φροντίδα πρέπει να γίνεται πιο φιλική προς το περιβάλλον, αξιοποιώντας καινοτόμες θεραπείες, πρακτικές στο σπίτι, όπως η περιτοναϊκή κάθαρση, και ανακύκλωση, πάντα λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις απόψεις των ασθενών. Επιπρόσθετα, χρειάζονται λύσεις για περιοχές με λιγότερους πόρους, ώστε η φροντίδα να είναι προσβάσιμη σε όλους. Την κατεύθυνση αυτή υποστηρίζουν και διεθνείς οργανισμοί, όπως το ISN και η EKHA, μέσα από τις δράσεις τους.

Ο ρόλος του Νοσηλεύτη είναι καθοριστικός σε όλα τα στάδια της φροντίδας. Στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας ερχόμαστε πιο κοντά στον άνθρωπο, ακούμε, εξηγούμε και πολλές φορές γινόμαστε εμείς η αφετηρία από την οποία ξεκινά η πρόληψη. Μέσα από την συστηματική ενημέρωση μπορούμε να ενθαρρύνουμε τον προληπτικό έλεγχο συμβάλλοντας έτσι στον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων.

Στις Μονάδες Αιμοκάθαρσης, η φροντίδα γίνεται ακόμη πιο απαιτητική και ουσιαστική. Εκεί ο νοσηλεύτης δεν διαχειρίζεται μόνο τη διαδικασία της θεραπείας, αλλά βρίσκεται σταθερά δίπλα στον ασθενή, παρακολουθώντας την κατάσταση του και παρεμβαίνοντας όπου χρειάζεται. Ταυτόχρονα, η ανθρώπινη διάσταση της φροντίδας είναι εξίσου σημαντική καθώς οι ασθενείς καλούνται να προσαρμόσουν την καθημερινότητα τους, που συχνά είναι δύσκολη και απαιτητική.

Το μήνυμά της Παγκόσμιας Ημέρας Νεφρού για φέτος μας υπενθυμίζει και κάτι ακόμα, ότι η φροντίδα της υγείας δεν είναι ανεξάρτητη από το περιβάλλον. Στην καθημερινή μας πράξη γνωρίζουμε ότι θεραπείες όπως είναι η αιμοκάθαρση απαιτούν σημαντικούς πόρους όπως είναι το νερό και η ενέργεια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η πρόληψη να είναι ακόμη πιο σημαντική, αλλά και να γίνεται πλέον αναγκαία η πιο υπεύθυνη χρήση των διαθέσιμων πόρων.

Συνολικά η νεφρική υγεία δεν είναι ένα ζήτημα που αφορά μόνο τον ασθενή ή μόνο το σύστημα υγείας. Είναι κοινή ευθύνη η οποία ξεκινά με την σωστή ενημέρωση και πρόληψη και φτάνει μέχρι την καθημερινή φροντίδα. Μέσα σε αυτή τη διαδικασία ο νοσηλεύτης βρίσκεται κοντά στον άνθρωπο ως επαγγελματία υγείας παρέχοντας φροντίδα, υποστήριξη, κατανόηση και εμπιστοσύνη.

Στη δουλειά μας καθημερινά θυμόμαστε ότι η φροντίδα δεν αφορά μόνο τις θεραπείες αλλά τον ίδιο τον άνθρωπο. Κάθε ενημέρωση και κάθε μικρή βοήθεια ή καθοδήγηση που προσφέρουμε μπορεί να κάνει τη διαφορά στην καθημερινότητα του κάθε ασθενή.

Βιβλιογραφία:

1. World Kidney Day 2026 – Kidney Health for All: Caring for People, Protecting the Planet. World Kidney Day (<https://www.worldkidneyday.org/>)
2. International Society of Nephrology (ISN) World Kidney Day 2026 : Caring for People, Protecting the Planet – get involved! (<https://www.theisn.org/blog/2026/02/23/world-kidney-day-2026-caring-for-people-protecting-the-planet-get-involved/>)
3. European Kidney Health Alliance (EKHA) Kidney Health for All – Caring for People, Protecting the Planet. (<https://ekha.eu>)

Ειρήνη Αναστασία Κουτουλογένη

Νοσηλεύτρια, MSc, Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»: «Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού: Φροντίζοντας τους νεφρούς, στηρίζοντας τον άνθρωπο και το περιβάλλον»

Η Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού, που έχει καθιερωθεί να πραγματοποιείται κάθε χρόνο την δεύτερη Πέμπτη του Μαρτίου, αποτελεί μια καλή ευκαιρία να σταθούμε λίγο περισσότερο στη σημασία της φροντίδας των νεφρών μας. Το 2026 γιορτάζεται στις 12 Μαρτίου με το μήνυμα: «Kidney Health for All – Caring for people, Protecting the Planet». Το φετινό σύνθημα δεν αφο-

ρά μόνο την πρόληψη και την θεραπεία της νόσου, αλλά μας αφυπνίζει να σκεφτούμε πιο συνολικά, από την μία την ισότιμη πρόσβαση όλων των ανθρώπων σε υπηρεσίες υγείας και από την άλλη τον τρόπο με τον οποίο η φροντίδα που παρέχουμε επηρεάζει και το περιβάλλον.

Στην καθημερινή πρακτική, συχνά βλέπουμε πόσο εύκολα μπορεί να

παραμεληθεί η νεφρική υγεία. Οι νεφροί συμβάλλουν σε βασικές λειτουργίες του οργανισμού, ρυθμίζοντας τα υγρά, απομακρύνοντας άχρηστες και βλαβερές ουσίες και συμβάλλοντας στην ρύθμιση της αρτηριακής πίεσης. Παρ' όλα αυτά, η χρόνια νεφρική νόσος εξελίσσεται πολλές φορές χωρίς την εμφάνιση συμπτωμάτων, με αποτέλεσμα να εντοπίζεται καθυστερημένα.

Δεν είναι λίγες οι φορές που μέσα από την επαφή με τους ασθενείς, διαπιστώνουμε ότι βασικοί παράγοντες κινδύνου, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης και η αρτηριακή υπέρταση, δεν είναι σωστά ρυθμισμένοι ή σε αρκετές περιπτώσεις δεν έχουν καν διαγνωστεί. Αυτό μας δείχνει πόσο σημαντική είναι η πρόληψη αλλά και η σωστή ενημέρωση. Απλές καθημερινές συνήθειες όπως η ισορροπημένη διατροφή, ο περιορισμός αλμυρών τροφίμων και χρήση άλατος, η επαρκής ενυδάτωση και η τακτική παρακολούθηση της υγείας, μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατήρηση της νεφρικής λειτουργίας.

Για να προστατεύσουμε την νεφρική υγεία χρειάζεται όλοι να συνεργαστούμε, κυβερνήσεις, συστήματα υγείας, βιομηχανία και κοινότητες. Η πρόληψη και η έγκαιρη ανίχνευση της νόσου είναι ζωτικής σημασίας, όπως και η ισότιμη πρόσβαση σε μεταμοσχεύσεις, που βελτιώνει την ζωή των ασθενών και μειώνει την ανάγκη για αιμοκάθαρση. Ταυτόχρονα η φροντίδα πρέπει να γίνεται πιο φιλική προς το περιβάλλον, αξιοποιώντας καινοτόμες θεραπείες, πρακτικές στο σπίτι, όπως η περιτοναϊκή κάθαρση, και ανακύκλωση, πάντα λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις απόψεις των ασθενών. Επιπρόσθετα, χρειάζονται λύσεις για περιοχές με λιγότερους πόρους, ώστε η φροντίδα να είναι προσβάσιμη σε όλους. Την κατεύθυνση αυτή υποστηρίζουν και διεθνείς οργανισμοί, όπως το ISN και η EKHA, μέσα από τις δράσεις τους.

Ο ρόλος του Νοσηλευτή είναι καθοριστικός σε όλα τα στάδια της φροντίδας. Στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας ερχόμαστε πιο κοντά στον άνθρωπο, ακούμε, εξηγούμε και πολλές φορές γινόμαστε εμείς η αφετηρία από την οποία ξεκινά η πρόληψη. Μέσα από την συστηματική ενημέρωση μπορούμε να ενθαρρύνουμε τον προληπτικό έλεγχο συμβάλλοντας έτσι στον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων.

Στις Μονάδες Αιμοκάθαρσης, η φροντίδα γίνεται ακόμη πιο απαιτητική και ουσιαστική. Εκεί ο νοσηλευτής δεν διαχειρίζεται μόνο τη διαδικασία της

θεραπείας, αλλά βρίσκεται σταθερά δίπλα στον ασθενή, παρακολουθώντας την κατάσταση του και παρεμβαίνοντας όπου χρειάζεται. Ταυτόχρονα, η ανθρώπινη διάσταση της φροντίδας είναι εξίσου σημαντική καθώς οι ασθενείς καλούνται να προσαρμόσουν την καθημερινότητά τους, που συχνά είναι δύσκολη και απαιτητική.

Το μήνυμα της Παγκόσμιας Ημέρας Νεφρού για φέτος μας υπενθυμίζει και κάτι ακόμα, ότι η φροντίδα της υγείας δεν είναι ανεξάρτητη από το περιβάλλον. Στην καθημερινή μας πράξη γνωρίζουμε ότι θεραπείες όπως είναι η αιμοκάθαρση απαιτούν σημαντικούς πόρους όπως είναι το νερό και η ενέργεια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η πρόληψη να είναι ακόμη πιο σημαντική, αλλά και να γίνεται πλέον αναγκαία η πιο υπεύθυνη χρήση των διαθέσιμων πόρων.

Συνολικά η νεφρική υγεία δεν είναι ένα ζήτημα που αφορά μόνο τον ασθενή ή μόνο το σύστημα υγείας. Είναι κοινή ευθύνη η οποία ξεκινά με την σωστή ενημέρωση και πρόληψη και φτάνει μέχρι την καθημερινή φροντίδα. Μέσα σε αυτή τη διαδικασία ο νοσηλευτής βρίσκεται κοντά στον άνθρωπο ως επαγγελματία υγείας παρέχοντας φροντίδα, υποστήριξη, κατανόηση και εμπιστοσύνη.

Στη δουλειά μας καθημερινά θυμόμαστε ότι η φροντίδα δεν αφορά μόνο τις θεραπείες αλλά τον ίδιο τον άνθρωπο. Κάθε ενημέρωση και κάθε μικρή βοήθεια ή καθοδήγηση που προσφέρουμε μπορεί να κάνει τη διαφορά στην καθημερινότητα του κάθε ασθενή.

Βιβλιογραφία:

1. World Kidney Day 2026 – Kidney Health for All: Caring for People, Protecting the Planet. World Kidney Day (<https://www.worldkidneyday.org/>)

2. International Society of Nephrology (ISN) World Kidney Day 2026 : Caring for People, Protecting the Planet – get involved! (<https://www.theisn.org/blog/2026/02/23/world-kidney-day-2026-caring-for-people-protecting-the-planet-get-involved/>)

3. European Kidney Health Alliance (EKHA) Kidney Health for All – Caring for People, Protecting the Planet. (<https://ekha.eu>)

Οι Διευθύνσεις Νοσηλευτικών Υπηρεσιών «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία...

Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»: «Η διαχρονική προσφορά των Νοσηλευτών στη μάχη κατά της Φυματίωσης και η ιστορική παρακαταθήκη του Μουσείου Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης στις 24 Μαρτίου, η σκέψη μας στρέφεται αναπόφευκτα στο Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», το νοσοκομείο που ταυτίστηκε όσο κανένα άλλο με την αντιμετώπιση της νόσου στην Ελλάδα.

Όλα ξεκίνησαν το 1902, όταν η Σοφία Σλήμαν ίδρυσε το πρώτο Σανατόριο. Σε μια εποχή που η «φθίση» αποτελούσε κοινωνική καταδίκη και την κύρια αιτία θανάτου για τους νέους, το Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» υπήρξε φάρος ελπίδας και το μοναδικό καταφύγιο ίασης. Μέσα στα πέτρινα κτίριά του, κάτω από αντίξοες συνθήκες, σφυρηλατήθηκε η σύγχρονη νοσηλευτική φροντίδα. Εκεί δεν γράφτηκε μόνο η

ιστορία της καταπολέμησης της νόσου, αλλά και η ίδια η εξέλιξη της νοσηλευτικής επιστήμης στη χώρα μας.

Σε αυτό το μακρύ ιστορικό ταξίδι, οι Νοσηλεύτες υπήρξαν οι αδιαμφισβήτητοι στυλοβάτες. Η αντιμετώπιση της ασθένειας τότε, βασιζόταν στο αυστηρό τρίπτυχο: καθαρός αέρας, καλή διατροφή και απόλυτη τήρηση των κανόνων υγιεινής. Υπηρετώντας με αυταπάρνηση αυτή τη δύσκολη θεραπευτική αποστολή, το νοσηλευτικό προσωπικό στάθηκε στην πρώτη γραμμή με βαθιά ενσυναίσθηση και τεράστια ψυχικά αποθέματα, παρά τον υψηλό κίνδυνο μετάδοσης. Ήταν εκείνοι που, αψηφώντας τον φόβο, παρέμεναν στο πλευρό των ασθενών, όταν η υπόλοιπη κοινωνία τους απομόνωνε λόγω του βαρύ κοινωνικού στίγματος. Οι

Νοσηλεύτες του «ΣΩΤΗΡΙΑ», ανέπτυξαν μια μοναδική κουλτούρα φροντίδας, επιβλέποντας την αεροθεραπεία στις βεράντες και αποτελώντας τον βασικό σύνδεσμο των ασθενών με την κοινωνία, μετατρέποντας την απομόνωση σε ουσιαστική φροντίδα και την απελπίδα σε ελπίδα.

Σήμερα, αυτή η πολύτιμη κληρονομιά παραμένει ζωντανή μέσα από τη λειτουργία του Μουσείου Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», αποτελώντας πράξη τιμής και μνήμης. Μέσα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό και εκθέματα, αναδεικνύεται η εξέλιξη των θεραπευτικών προσεγγίσεων και η καθημερινότητα των ανθρώπων που έζησαν και εργάστηκαν εκεί. Οι φωτογραφίες των Νοσηλευτών με τις στολές τους, δίπλα στις κλίνες, δεν αποτελούν απλώς ιστορικά τεκμήρια, αλλά ζωντανές μαρτυρίες μιας αδιάκοπης προσφοράς που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Η συμβολή των Νοσηλευτών του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», όπως αποτυπώνεται στο Μουσείο αλλά και στην καθημερινή κλινική πράξη, παραμένει φωτεινός οδηγός για τη συνεχή εκπαίδευση και την ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας.

Για το 2026, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας θέτει στο επίκεντρο την ελπίδα και την αποφασιστικότητα. Σήμερα, το Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» συνεχίζει να πρωτοπορεί, με τους νοσηλευτές του να διατηρούν την ίδια προσήλωση στην ποιότητα και την ασφάλεια της φροντίδας. Η Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης μας καλεί να τιμήσουμε το παρελθόν μας, όχι ως απλή ανάμνηση, αλλά ως ζωντανή πηγή έμπνευσης, ώστε να κάνουμε πράξη το φετινό μήνυμα: «Ναι! Μπορούμε να τερματίσουμε τη φυματίωση!».

Οι Φοιτητές Νοσηλευτικής «δίνουν» Ρυθμό στην Υγείας και αρθρογραφούν για το μέλλον της Νοσηλευτικής

Μαρία Δούκα

Προπτυχιακή Φοιτήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας:

«Παγκόσμια Ημέρα Γυναίκας: Η δύναμη της γυναίκας στη Νοσηλευτική μέσα από τις προκλήσεις του επαγγέλματος»

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας στις 8 Μαρτίου, δεν αποτελεί μόνο μια μέρα τιμής, αλλά μια υπενθύμιση των αγώνων που έχουν δοθεί διαχρονικά για την ισότητα, την αξιοπρέπεια και την αναγνώριση του ρόλου της γυναίκας στην κοινωνία. Ως προπτυχιακή φοιτήτρια νοσηλευτικής, μέσα από την εμπειρία μου στον κλινικό χώρο έχω βιώσει από κοντά τις προκλήσεις που συνοδεύουν το επάγγελμα της νοσηλευτικής. Παρατηρώντας τις νοσηλεύτριες που εργάζονται στον κλινικό χώρο, διαπιστώνω τον αγώνα που δίνουν καθημερινά για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ασθενών, συχνά μέσα σε δύσκολες και απαιτητικές συνθήκες. Η εμπειρία αυτή με βοηθά να αντιληφθώ ότι η νοσηλευτική δεν αποτελεί απλώς ένα επάγγελμα, αλλά μια αποστολή που απαιτεί γνώση, αντοχή, κατανόηση, δύναμη, ενσυναίσθηση και βαθιά αφοσίωση προς τον άνθρωπο.

Παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, η σύγχρονη γυναίκα που δραστηριοποιείται στην νοσηλευτική συνεχίζει να αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις. Οι αυξημένες επαγγελματικές απαιτήσεις, οι απαιτητικές βάρδιες, η συναισθηματική φόρτιση που συνοδεύει τη φροντίδα των ασθενών, αλλά και η προσπάθεια ισορροπίας ανάμεσα στην επαγγελματική και προσωπική ζωή, αποτελούν καθημερινές δοκιμασίες. Μία από τις πιο σοβαρές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η νοσηλεύτρια είναι το κυκλικό ωράριο εργασίας. Σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες, η συνεχής εναλλαγή βάρδιων και η διατάραξη του βιολογικού ρυθμού του οργανισμού μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την υγεία της γυναίκας, ακόμη και να επισπεύσει τη διαδικασία της εμμηνοπαυσίας (1,2). Πρόκειται για μια πραγματικότητα που αναδεικνύει μια λιγότερο ορατή πλευρά του επαγγέλματος, καθώς η καθημερινή προσπάθεια κάθε νοσηλεύτριας να φροντίσει και να στηρίξει τον συνάνθρωπό της συχνά απαιτεί προσωπικό κόστος, ακόμη και εις βάρος της δικής της υγείας. Ένα ακόμα σοβαρό ζήτημα που βιώνουν πολλές γυναίκες στον χώρο της νοσηλευτικής, είναι το φαινόμενο της επαγγελματικής εξουθένωσης (burnout). Η δυσκολία διατήρησης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπι-

κής ζωής αποτελεί ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νοσηλεύτριες παγκοσμίως (3). Η κατάσταση αυτή γίνεται ακόμη πιο δύσκολη για τη γυναίκα η οποία συχνά καλείται να ανταποκριθεί ταυτόχρονα σε πολλαπλούς ρόλους που της επιβάλλονται από τα κοινωνικά στερεότυπα, όπου υποχρεώνεται να είναι μια άρτια επαγγελματίας, μια αφοσιωμένη μητέρα, μια δυναμική και ολοκληρωμένη γυναίκα, χωρίς να της δίνεται το περιθώριο να ορίσει ποια αυτή θέλει να είναι.

Καταληκτικά, παρά τις προκλήσεις, τις απαιτητικές βάρδιες, την εξουθένωση και τις πολλαπλές ευθύνες που απαιτεί το επάγγελμα της νοσηλεύτριας, οι γυναίκες συνεχίζουμε να είμαστε αποδοτικές, αφοσιωμένες και παρούσες σε όλες τις ανάγκες των ασθενών. Καθ' όλη την διάρκεια των χρόνων, δεν παύουμε να έχουμε ως στόχο την εξέλιξη και τον σεβασμό από την κοινωνία, διεκδικώντας τη θέση που μας αξίζει. Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας δεν υπάρχει απλώς για να αναγνωρίσουμε τις επιτυχίες μας, αλλά υπάρχει για να μας υπενθυμίζει τη δύναμη που έχουμε για να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την νοσηλεύτρια του αύριο.

Βιβλιογραφία:

1. Stock D, Schernhammer E. Does night work affect age at which menopause occurs? Curr Opin Endocrinol Diabetes Obes. 2019 Dec 1;26(6):306–12. doi:10.1097/MED.0000000000000509 PubMed PMID: 31644468.
2. Stock D, Knight JA, Raboud J, Cotterchio M, Strohmaier S, Willett W, et al. Rotating night shift work and menopausal age. Hum Reprod. 2019 Mar 1;34(3):539–48. doi:10.1093/humrep/dey390 PubMed PMID: 30753548.
3. Dyrbye LN, West CP, Johnson PO, Cipriano PF, Beatty DE, Peterson C, et al. Burnout and Satisfaction With Work-Life Integration Among Nurses. J Occup Environ Med. 2019 Aug 1;61(8):689–98. doi:10.1097/JOM.0000000000001637 PubMed PMID: 31348422.

Κοινωνικές Δράσεις Ε.Ν.Ε.

Επιστημονικός Τομέας Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας – Κοινωνικής Νοσηλευτικής: Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας μέσω της Οικογένειας, του Σχολείου, της Κοινότητας: «Οι Νοσηλεύτες εκπαιδεύουν... οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί και οι πολίτες ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ»

Οι Νοσηλεύτες συνεχίζουν να εκπαιδεύουν τον μαθητικό πληθυσμό, τους εκπαιδευτικούς και τους πολίτες για να ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ... υλοποιώντας το πανελλαδικό εθελοντικό Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας μέσω του Σχολείου, της Οικογένειας, της Κοινότητας, της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στο 1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, στο 2ο Δημοτικό Σχολείο Κιάτου, στο Γενικό Λύκειο Βραχατίου, στο 1ο & στο 3ο Επαγγελματικό Λύκειο Σιβιτανιδείου, στο 25ο Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου, στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κατερίνης, στο Ενιαίο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο Μεσολογγίου, στο 56ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά, στο 5ο Δημοτικό Σχολείο Καματερού, στο 1ο Νηπιαγωγείο Ασβεστοχωρίου Θεσσαλονίκης, 7στο Γενικό Λύκειο Καλλιθέας, στο 96ο Νηπιαγωγείο Αθηνών, στο ΚΔΑΠ ΙΡΙΣ.

Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν και εκπαιδεύτηκαν στην παροχή

Πρώτων Βοηθειών, στην παροχή Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης και στη χρήση του Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή, αποκτώντας τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να αντιμετωπίσουν επαρκώς, κρίσιμες για τη ζωή καταστάσεις.

Η Ε.Ν.Ε. συχαίρει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για την εξαιρετική οργάνωση, καθώς και όλους τους εκπαιδευόμενους για τη συμμετοχή τους, γεγονός το οποίο αποδεικνύει το υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης. Επιπλέον συχαίρει τα μέλη της κ. Γεωργία Παπαγεωργίου, κ. Μαγδαληνή Ζέρδila, κ. Μαλαματή Μπανιά, κ. Γεωργία Ζέττα, κ. Σοφία Ψαρούλη, κ. Λουκία Κεραμιδά, κ. Μαρία Κουτάντου, κ. Νεκταρία Τσεμπελή, κ. Θεόδωρο Κουτσούπη και κ. Πέτρο Σάββα για την εθελοντική συμμετοχή τους στη διεξαγωγή του προγράμματος και την προβολή του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

Ηράκλειο,
Κρήτη

19°

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

13-16 Μαΐου
2026

Ξενοδοχεία:

